

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Balaton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. november 23. napján 15.00 órától tartott soron következő Képviselő-testületi üléséről.

Helye: Balatoni Közös Önkormányzati Hivatal székhelyének tanácskozó terme (3347 Balaton Köztársaság tér 5.)

Napirendi pontok:

1. Javaslat folyószámla hitel iránti kérelem ismételt benyújtására számlavezető pénzügyintézethez, 2024. évre

Előterjesztő: polgármester

2. Javaslat a Balaton Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadására, 2023-2028. évre

Előterjesztő: jegyző

3. Javaslat a 2024. évre szóló belső ellenőrzési terv elfogadására

Előterjesztő: jegyző

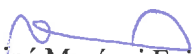
4. Javaslat Balaton, Köztársaság tér 1. szám alatti önkormányzati épület tetőterében kialakított lakás bérbeadására

Előterjesztő: polgármester

5. Egyéb ügyek, indítványok

Balaton, 2023. november 23.

Határozat száma	Tárgya
37/2023. (XI.23.)	A napirendi pontokra és jegyzőkönyvvezető személyére tett javaslat elfogadásáról
38/2023. (XI.23.)	Folyószámlahitel iránti kérelem benyújtásáról 2024. évre
39/2023. (XI.23.)	A Balaton Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról
40/2023. (XI.23.)	A 2024. évre szóló belső ellenőrzési terv elfogadásáról
41/2023. (XI.23.)	A Balaton Köztársaság tér 1. szám alatti önkormányzati épületben lévő lakás bérbeadásáról
Rendelet száma:	Tárgya
---	---

Udzeliné Murányi Enikő
polgármester

Kormosné Kovács Anikó
jegyző

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Balaton Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. november 23-n 15.00 órától tartott soron következő nyilvános üléséről.

Helye: Balatoni Közös Önkormányzati Hivatal székhelyének tanácskozó terme 3347 Balaton, Köztársaság tér 5.

Jelen vannak:

Udzeliné Murányi Enikő polgármester
Bacsikai-Kiss Melinda képviselő
Bóta Ágnes képviselő
Pappné Bóta Katalin képviselő

Távolmaradását jelezte:

Kormos Ervin képviselő
Érsekné Udzeli Bettina képviselő
Urbán György képviselő, alpolgármester

Meghívottak:

Tanácskozási joggal jelen van:

Kormosné Kovács Anikó jegyző

Jegyzőkönyvvezető:

Papp Franciska köztisztviselő

Udzeliné Murányi Enikő polgármester köszönti a megjelenteket, megállapítja, hogy a testületi ülés határozatképes. Javasolja a jegyzőkönyv vezetésére Papp Franciska köztisztviselőt, valamint a meghívóban közölt napirendi pontokat javasolja elfogadásra.

A képviselő-testület 4 igen 0 nem 0 tartózkodással a következő határozatot hozta:

Balaton Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 37/2023. (XI.23.) önkormányzati határozata az ismertetett napirendi pontok és a jegyzőkönyvvezető személyére tett javaslat elfogadásáról

Balaton Községi Önkormányzat képviselő-testülete a meghívóban közölt napirendi pontokat valamint a jegyzőkönyvvezető személyére tett javaslatot elfogadta.

1.napirendi pont: Javaslat folyószámla hitel iránti kérelem ismételt benyújtására számlavezető pénzügyintézethez, 2024. évre
Előterjesztő: polgármester

Udzeliné Murányi Enikő: Tájékoztatja a képviselőket, hogy ismét szükséges lesz a likviditási problémák fennállása miatt folyószámla hitelhez folyamodni, az önkormányzat számlavezető pénzügyintézete, az MBH Bank Zrt. felé. A folyószámlahitel maximális mértékére, az előző évekhez hasonlóan 6.000.000,- Ft összeghatárig teszek javaslatot, a következő – pénzügyintézet által elvárt tartalmú – határozati javaslat formájában. A szerződési feltételek annyiban térnek el, hogy már nem kér a pénzügyintézet ingatlan fedezetet a folyószámla-hitelhez.

Udzeliné Murányi Enikő: Kérem a döntés meghozatalát a következő határozati javaslat szerint:

Határozati javaslat:

Balaton Község Önkormányzata Képviselő-testületének/2023. (XI.....) önkormányzati határozata folyószámlahitel igényléséről

Balaton Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy – figyelemmel a likviditási problémákra – 2024. január hónapban folyószámlahitelt kíván igénybe venni, a folyószámláját vezető MBH Bank Zrt-től, melynek maximális mértékét 6.000.000,- Ft-ban, azaz Hatmillió forintban határozza meg, lejáratá 2024. december 31. napja.

A képviselő-testület nyilatkozik, hogy

- ellene nincs adósságrendezési és végrehajtási eljárás
- lejárt hiteltartozással nem rendelkezik egyetlen hitelintézet felé sem
- rendelkezik helyi adóbevétellel
- számláját a hitelezőnél vezeti és vállalja, hogy a számlát a hitel lejártáig és visszafizetéséig nem szünteti meg.

A képviselő-testület nyilatkozik, hogy Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9. § (3) bekezdése alapján nincs szükség a Kormány hozzájárulására az önkormányzati folyószámlahitel igénybevételéhez.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a folyószámlahitel igénylése tárgyában a számlavezető pénzügyintézetnél (MBH Bank Zrt.) tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Udzieliné Murányi Enikő polgármester

Kérdés, ellenvetés nem volt, a képviselő-testület 4 igen 0 nem 0 tartózkodással a következő határozatot hozta:

Balaton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 38/2023. (XI.28.) önkormányzati határozata folyószámlahitel igényléséről

Balaton Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy – figyelemmel a likviditási problémákra – 2024. január hónapban folyószámlahitelt kíván igénybe venni, a folyószámláját vezető MBH Bank Zrt-től, melynek maximális mértékét 6.000.000,- Ft-ban, azaz Hatmillió forintban határozza meg, lejáratá 2024. december 31. napja.

A képviselő-testület nyilatkozik, hogy

- ellene nincs adósságrendezési és végrehajtási eljárás
- lejárt hiteltartozással nem rendelkezik egyetlen hitelintézet felé sem
- rendelkezik helyi adóbevétellel
- számláját a hitelezőnél vezeti és vállalja, hogy a számlát a hitel lejártáig és visszafizetéséig nem szünteti meg.

A képviselő-testület nyilatkozik, hogy Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9. § (3) bekezdése alapján nincs szükség a Kormány hozzájárulására az önkormányzati folyószámlahitel igénybevételéhez.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a folyószámlahitel igénylése tárgyában a számlavezető pénzügyintézetnél (MBH Bank Zrt.) tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Udzieliné Murányi Enikő polgármester

2. napirendi pont: Javaslat a Balaton Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadására, 2023-2028. évre
Előterjesztő: jegyző

Kormosné Kovács Anikó: az előterjesztés megküldésre került, ismerteti röviden a tartalmát, a korábbi programhoz képest eszközölt módosításokat, és a program jellemző pontjait, a célcsoportok tekintetében.

Kérdés, ellenvetés nem volt, a polgármester szavazásra kérte a képviselőket a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadására.

A képviselő-testület 4 igen 0 nem 0 tartózkodással a következő határozatot hozta:

Balaton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 39/2023. (XI.23.) határozata a Balaton Községi Önkormányzat 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

Balaton Község Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a Balaton Községi Önkormányzat 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját, amely a jegyzőkönyv 1. számú mellékletét képezi.

Felelős: polgármester, jegyző

Határidő: 2023. december 31.

3. napirendi pont: Javaslat a 2024. évi belső ellenőrzési terv elfogadására

Előterjesztő: jegyző

Kormosné Kovács Anikó: az előterjesztés tartalmazza azokat a tárgyköröket, amelyek belső ellenőrzésére az idén a terv szerint sor kerül. Egyéb szóbeli kiegészítést nem kívánok tenni, amennyiben kérdés van, kérem tegyék fel.

Kérdés, ellenvetés nem volt, a polgármester szavazásra kérte a képviselőket a 2024. évre szóló belső ellenőrzési terv elfogadására.

A képviselő-testület 4 igen 0 nem 0 tartózkodással a következő határozatot hozta:

Balaton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 40/2023. (XI.23.) határozata a Balaton Községi Önkormányzat 2024. évre szóló belső ellenőrzési tervének elfogadásáról

Balaton Község Önkormányzat Képviselő-testülete az elterjesztésben foglalt tartalommal elfogadja a Balaton Községi Önkormányzat 2024. évre szóló belső ellenőrzési tervét.

Felelős: jegyző

Határidő: értelemszerűen

4. napirendi pont: Javaslat Balaton, Köztársaság tér 1. szám alatti önkormányzati épület tetőterében kialakított lakás bérbeadására

Udzeliné Murányi Enikő: Tájékoztatja a képviselőket, hogy egy magánszemély azzal a megkereséssel fordult hozzá, hogy volna-e lehetőség rá, hogy átmeneti időre bérbe vegye az orvosi rendelő fölött kialakított lakást.

A lakás a rendelőhöz tartozik, orvosi lakás céljára lett kialakítva, azonban jelenleg irrattárként funkcionál, mert nem tart rá igényt a házi orvos. Amennyiben a képviselő-testület hozzájárul, javasolom bérbe adni, ebben az esetben az iratokat és egyéb ott tárolt eszközöket eltávolítjuk a lakásból. Bérleti díjból ezáltal bevételünk származik, bérleti díjként 30.000 Ft + áfa összeget javasolok megállapítani, és a rezsi költséget továbbszámlázzuk a bérlő részére. Olyan módon javasolom a bérleti szerződés megkötését, hogy amennyiben a házi orvosunk igényt tartana rá, abban az esetben minden jogi útra való terelés nélkül egyszerűen felmondható legyen a szerződés, 3 hónapos felmondási idő véleményem szerint kivitelezhető lenne.

A képviselők részéről kérdés, ellenvetés nem volt, a képviselő-testület 4 egyhangú igen szavazattal az alábbi határozatot hozta:

Balaton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 41/2023. (XI.23.) határozata az önkormányzat tulajdonát képező, 3347 Balaton Köztársaság tér 1. szám alatti ingatlan tetőterében lévő lakás bérbeadásáról

Balaton Községi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határozott, hogy az önkormányzat tulajdonát képező – 3347 Balaton, Köztársaság tér 1. szám alatti ingatlan tetőterében lévő – lakást 2023. december 1. napjától bérbe adja magánszemély részére, határozatlan időre. A bérleti díj 30.000 Ft + Áfa, a közüzemi költségek kiszámlázásra kerülnek a bérlő részére.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a bérleti szerződés megkötésére, a keletkező egyéb dokumentumok aláírására.

Felelős: polgármester, jegyző

Határidő: értelemszerűen

5. napirendi pont: Egyéb ügyek, indítványok

Udzeliné Murányi Enikő: Az adventi rendezvény részletes programjáról tájékoztatta a képviselőket, kérte a képviselők tevékeny közreműködését a rendezvény ideje alatt.

Kormosné Kovács Anikó jegyző: tájékoztatom a testületet, hogy az igazgatási szünetről szóló 2023. évi XXVI. törvény 7. § (109 bekezdés a) pontja felhatalmazza a települési önkormányzat közös önkormányzati hivatalát, kormányrendeletben meghatározott időszakokra igazgatási szünet elrendelésére. A téli igazgatási szünet elrendeléséről szóló 407/2023. (VIII.30.) Kormányrendelet 2023. december 27. napjától 2024. január 1. napjáig tartó téli igazgatási szünetről rendelkezik. Az idei évben nem kezdeményezem a közös hivatal részére elrendelni az igazgatási szünetet, mert valójában ez az időszak mindössze 2 teljes napra, és egy rövidített pénteki napra vonatkozik, meglátásom szerint – közös hivatalunk esetében – nincs értelme az igazgatási szünet elrendelésének. Azok a dolgozók, akik rendelkeznek még ezévi szabadsággal, és a munkakörük jellege engedi, elmehetnek szabadságra, ez elé még soha nem gördítettünk akadályt. Azok a dolgozók, akiknek a munkaköréből adódóan e 2,5 nap valamelyikén be kell jönniük, bejönnek munkájukat elvégezni. Főlegesen emiatt külön munkáltatói intézkedés útján elrendelni a munkavégzést részükre, igazgatási szünet okán. A közös hivatali dolgozók – azért, hogy halaszthatatlan közfeladatok ellátása és az ügyfélfogadás megtartása folyamatos legyen – az engedélyemmel már beosztották egymás között, hogy a karácsony előtt és utáni időszakban ki fog a hivatalban tartózkodni és ki mikor vesz ki szabadságot. A fent hivatkozott törvény értelmében – 2024. évtől kezdődően a Kormányrendeletben meghatározott időszakokra vonatkozó igazgatási szünetek elrendeléséről szóló határozatot a tárgyév március 1. napjáig kell a helyben szokásos módon közzétenni. Ebben az évben még csak a téli igazgatási szünetről lehet dönteni, a jövő évben, a kormányrendelet által megjelölt időszakok ismeretében fogom előterjeszteni a témakört március 1-ét megelőzően.

Egyéb kérdés, észrevétel, indítvány nem hangzott el, a polgármester az ülést bezárta.

Udzeliné Murányi Enikő
polgármester

Papp Franciska
jegyzőkönyvvezető

Kormosné Kovács Anikó
jegyző

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Balaton Község
Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	63
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	72
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	76
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	77
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	78
1. A HEP IT részletei.....	78
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	78
Jövőképünk.....	78
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	80
3. Megvalósítás.....	83
3.1 A megvalósítás előkészítése	83
3.2 A megvalósítás folyamata	83
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	86
3.4 Nyilvánosság	86
3.6 Érvényesülés, módosítás	87
4. Elfogadás módja és dátuma	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Balaton Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Balaton község Heves megye északi részén fekszik, Borsod-Abaúj-Zemplén megyével határos település.

Megyén belüli perifériális földrajzi elhelyezkedésünk meghatározza településünk gazdasági és munkaerőpiaci helyzetét.

A település lélekszáma 2013. január 1-én 1095 fő, 18 év alatti 180 fő, 18 év fölötti 915 fő.

A honfoglalás megelőzően a környéken élő szláv lakosság hagyta ránk a terület elnevezését. Névrokonához, a magyar tengerhez hasonlóan a Balaton /blaton/ szó sáros, mocsaras területet jelent. Nevéhez méltón a falu határában számos forrás, mocsaras hely található. Közülük legfontosabb a Vajda-kút, amely az Eger-patak fő eredője.

A tatárjárás fontos esemény a község kialakulásának történetében. 1241-ben a tatárok elől menekültek a Bél nemzetség tagjai a falu mai területére.

Pápai utasításra 1332-37 között írták össze a falvakat. Ebben a papi tizedlajstromban említik először a községet. Ekkor már Szent Márton tiszteletére emelt templommal és pappal rendelkezett a falu. A mai templom építését Rados József plébános kezdte meg 1711-ben, melyet a kerületi esperes 1775-ben áldott meg.

Eger 1552. évi ostroma idején a törökök Balatont is porig égették. A falu rövidesen újjáépült, de Eger eleste után, 1596-ban a törökök a falut hódoltsággá tették. 1687-ben Egerben véget ért a török uralom.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A császári seregek a török kiéheztetését tüzték ki célul, ezért elrendelték a környék kiürítését, hogy a törökök ne jussanak élelemhez. A kiürítés Balatonra is vonatkozott, de őseink inkább a környező erdőkbe bujdosnak. Az elmaradt aratás miatt azonban szörnyű éhínség sújtotta a települést, az 1688-as adólajstrom lakatlan pusztának mondja a falut.

Alig fejeződött be a török kiűzése, újra háború dúlt az országban: a Rákóczi szabadságharc. Bár a faluban komolyabb hadi esemény nem történt, Balaton a fosztogató kuruc-labanc csapatoktól szenvedett.

Az 1784-87-es első népszámlálás adatai szerint Balatonban 65 házban 75 család lakott. Ma 458 házban 1095 fő él.

Balatonban évszázadokon át a föld volt a megélhetés alapja. A szinte teljes önellátásra berendezkedett falu minden lakójának a léte a föld termésétől függött. A változást ezen a téren, az 1845-től beindult nádasdi szénbánya üzemek jelentették. Már a bányászok első csoportjában 15 balatoni dolgozott. Balaton számára a legjelentősebb ipari üzem az 1864-ben alakult Borsodnádasi Lemezgyár. A gyár 1991-es bezárásáig itt dolgozott a lakosság 70 %-a.

1814-ben Ignotius Kis Gergely kántor-tanító folytatott oktatást a faluban, de az első iskola a mai kultúrotthon helyén épült az 1867 utáni években.

1928-ban megkezdtek a néma filmek vetítését, 1929-ben posta épült a faluban. 1947 júliusában már minden házban égett a villany. Lakossági összefogással a '70-es években kiépült az ivóvízhálózat, 1995-ben fejeződött be a gáz-, 2002-ben pedig a szennyvízhálózat kiépítése. Jelenleg, és az elkövetkezőkben az útburkolatok helyreállítása a legfontosabb feladat.

A településen a főbb infrastrukturális létesítmények megvalósultak. A község modern telefon és távközlési (internet, televízió) hálózatokkal rendelkezik. Közüzemi víz-, és csatornahálózat, továbbá rendszeres szemétszállítás szolgálja a lakosság kényelmét. A lakások jelentős része a földgázhálózatra csatlakoztatott. A Balaton községbe vezető, és azon áthaladó úthálózat korszerű felújítására 2015-ben került sor.

Orvosi rendelővel rendelkezik, mely egy nagyszabású pályázat keretein belül 2018-ban megújult.

A településnek nyolc osztályos iskolája van, mely egyházi fenntartású, és tartozik hozzá 2 tagiskola is. Óvoda és könyvtár is segíti a lakosság oktatását, kulturális igényeinek megvalósítását, 4 kereskedelmi és 1 vendéglátó egység található Balatonban.

Balaton Község Önkormányzata 2013. január óta a Mikófalvával és Bekölcével közös önkormányzati társulás, a Balatoni Közös Önkormányzati Hivatal központja is.

Balaton

Terület: 13 km²

Lakónépeség: 1 031 fő

Jogállás: Község

Járás: Belpátfalvai

Megye: Heves

Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: Nem

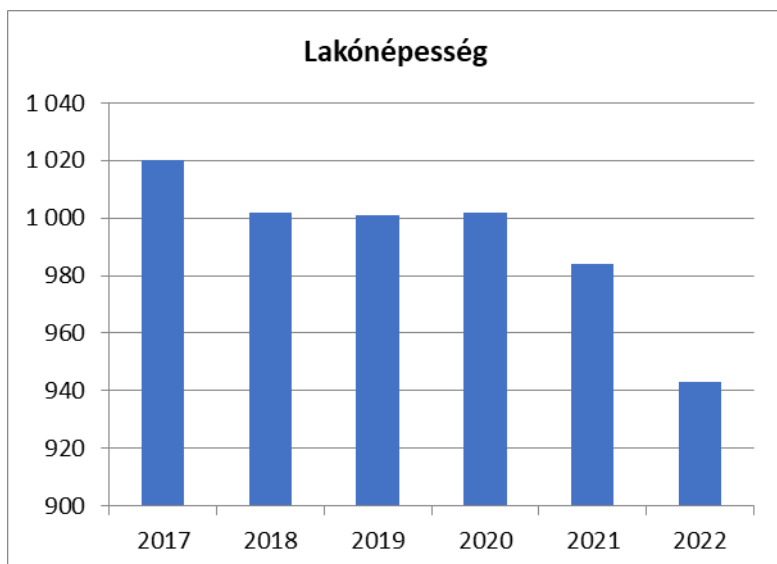
Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: Nem

Demográfiai adatok elemzése

1. számú táblázat - Lakónépeség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	1 020	bázis év
2018	1 002	98,24%
2019	1 001	99,90%
2020	1 002	100,10%
2021	984	98,20%
2022	943	95,83%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

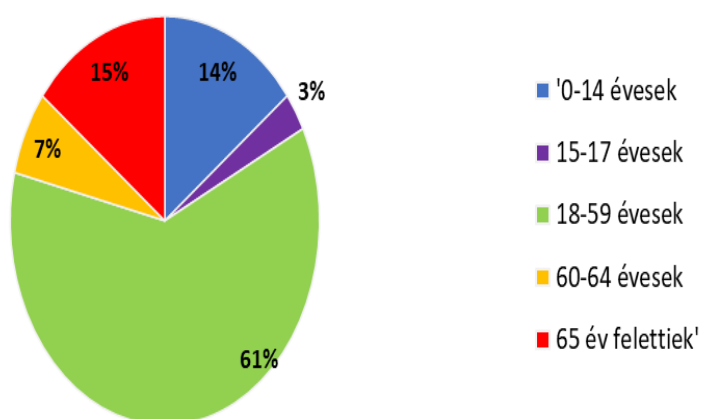

A lakónépesség száma - ha nem is nagy arányban, de évről évre csökken. Ennek oka a folyamatos elvándorlás.

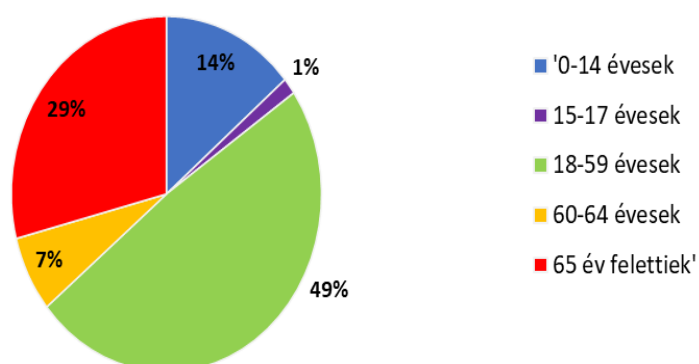
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	495	534	1029	48,10%	51,90%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			24	2,33%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	72	74	146	7,00%	7,19%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	8	23	1,46%	0,78%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	303	260	563	29,45%	25,27%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	33	37	70	3,21%	3,60%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	72	155	227	7,00%	15,06%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

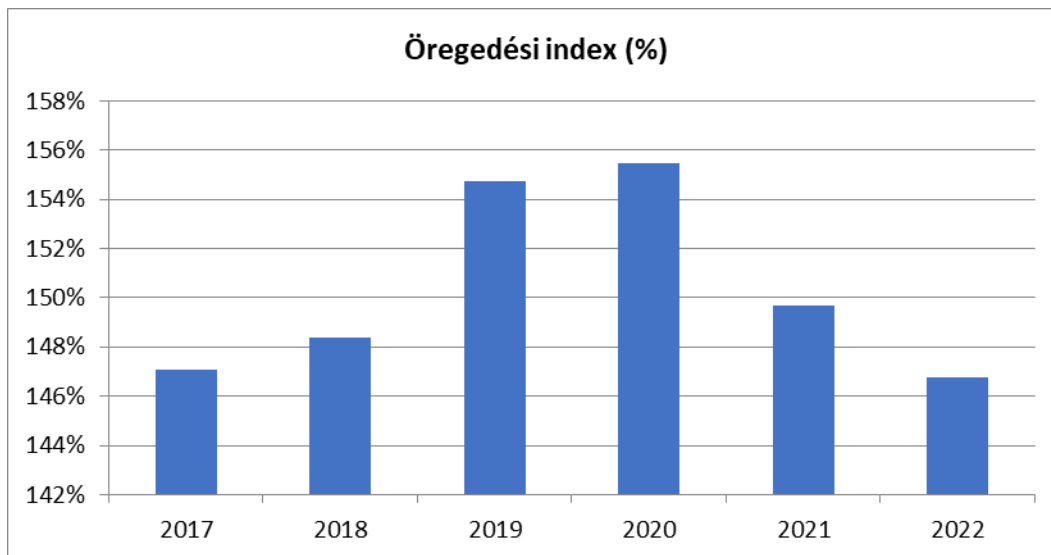

A fenti táblázatok a lakónépesség bontását mutatják nemek és korcsoport szerint.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	225	153	147,06%
2018	227	153	148,37%
2019	229	148	154,73%
2020	227	146	155,48%
2021	229	153	149,67%
2022	226	154	146,75%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja. A településen nagyon magas az öregedési index. Megállapíthatjuk, hogy településünkön nem a gyerekek, hanem a 65 év felettiiek vannak többen, tehát az idősök fokozott ellátására van szükség. A természetes szaporodás mértéke is lényeges befolyásoló tényező a település lakossága számának alakulásáról. Községünkben a halálozások száma meghaladja az élve születések számát.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-15,60
2018	-6,92
2019	-1,00
2020	7,99
2021	-19,13
2022	1,03

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	2,93
2018	-7,91
2019	-2,00
2020	-7,99
2021	-2,01
2022	-12,32

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen a természetes szaporodás egyre nagyobb mértékben csökken, ennek súlyos következményei lehetnek. Ezek: kiürülő falu, üres, valós értékén eladhatatlan ingatlanok, lepusztuló falukép, mélyszegénységben élő réteg növekedése, az olcsó ingatlanok által generált beköltözés miatt. Ennek az elkerülése érdekében stratégiát kell kidolgozni a fiatalok helyben tartására, a település lakosságának szinten tartására.

Értékeink, küldetésünk

Balaton Község Önkormányzatának célja, hogy minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein. Ennek érdekében, a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a települési esélyegyenlőségi programját. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél-és feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Balaton település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzat a helyi esélyegyenlőségi programmal összhangban alkotja meg költségvetési koncepcióját, költségvetési- és szociális rendeletét, a programhoz igazítja a településrendezési tervet.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Önkormányzatunk jó kapcsolatot alakított ki a környező településekkel, azok önkormányzataival, a térségben működő civil szervezetekkel. Egyes közfeladatokat társulás formájában, illetve szolgáltatási szerződés útján együttesen valósítunk meg más településekkel.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A település lakónépessége a lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint a településen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Az alábbi táblázatban a változás aránya megmutatja, hogy a településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Hazánkban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal, holott a mélyszegénység nem egyértelműen bőrszín függő. Bár kijelenthető, hogy a mélyszegénységben élők nagy része cigány származású. Településünkön a romák aránya kb. **15 %** mértékű az összlakossághoz képest.

Magyarországon a mélyszegénységben élők területi elrendeződése nagyjából egybeesik a leghátrányosabb helyzetű kistérségek területével. A mélyszegénységből való kitörés rendkívül nehéz, mondhatni lehetetlen. A helyzetüket az is rontja, hogy rendkívüli elszigeteltségben élnek mind társadalmilag, mind gazdaságilag.

A mélyszegénységben élők között legfeljebb minden második roma.

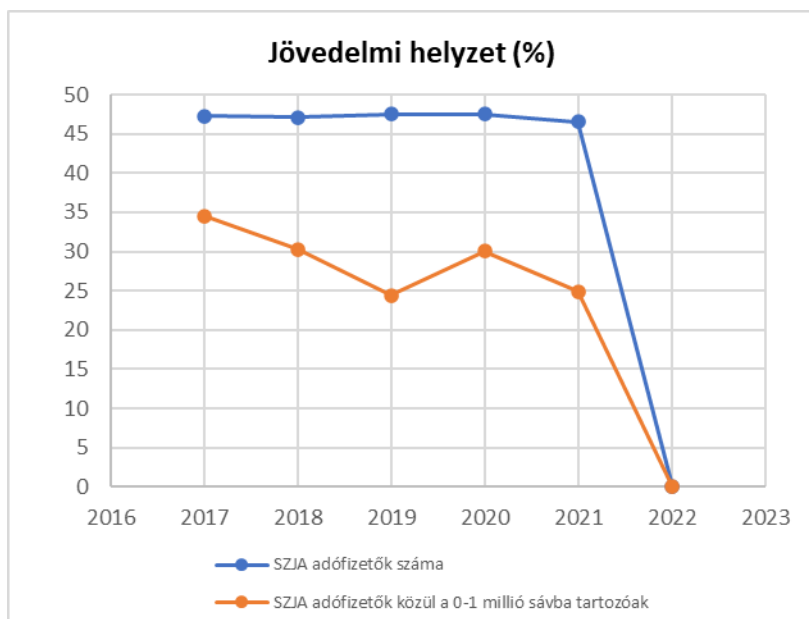
A cigányság gazdasági-társadalmi hátrányainak okait nagy mértékben alacsony iskolázottságukra vezethetjük vissza. A tudatlanság a munkanélküliségben mutatkozik meg, és mindenben, ami azzal együtt jár: alacsony kereseti lehetőség, szegénység és kiszolgáltatottság, széthulló család, rossz egészségügyi állapot, korai halál, érdekképviselő hiánya, diszkrimináció.

A mélyszegénységben élőket – romákat, nem romákat egyaránt – a fentiekben leírtak miatt egyformán sújtja a nincstelenség, a kilátástalanság a jövőre nézve, a sikertelenség a munkahelykeresés és ezáltal a jövedelemszerzés – végső soron a megélhetés – terén. Egyetlen megoldásnak látják az önkormányzati segélyeket, a kedvezményeket, a családtámogatásokat, karitatív szervezetek adományait.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	47,26	34,53
2018	47,08	30,28
2019	47,51	24,40
2020	47,52	30,06
2021	46,50	24,90
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

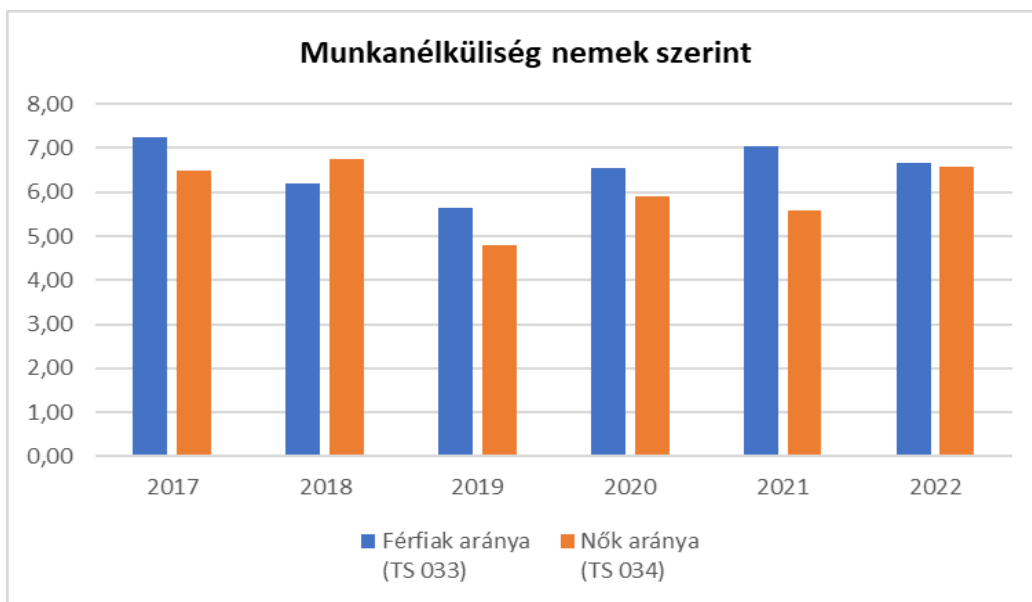
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A nyilvántartott álláskereső száma terén településünkön az elmúlt években csökkenés tapasztalható. A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok tekintetében miként változik, és irányvonalat kapunk arra vonatkozóan, hogy az egyes korosztályok esetén milyen intézkedésekre, beavatkozásokra van szükség.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	7,26	6,48	6,87%
2018	6,21	6,75	6,48%
2019	5,63	4,81	5,22%
2020	6,55	5,90	6,23%
2021	7,04	5,57	6,31%
2022	6,67	6,58	6,63%

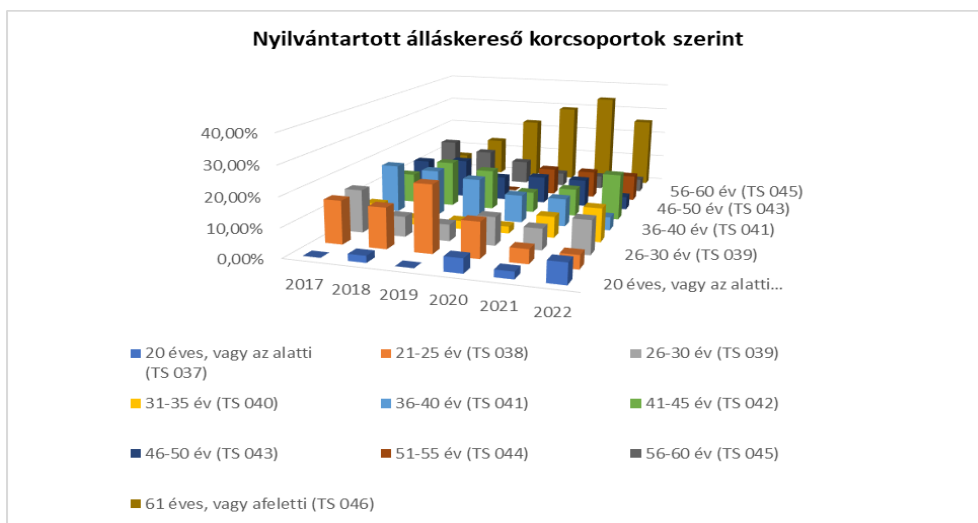
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	47	43	35	41	41	43
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	0,00	2,00	1,00	3,00
	%	0,00%	2,33%	0,00%	4,88%	2,44%	6,98%
21-25 év (TS 038)	Fő	7,00	6,00	8,00	5,00	2,00	2,00
	%	14,89%	13,95%	22,86%	12,20%	4,88%	4,65%
26-30 év (TS 039)	Fő	7,00	3,00	2,00	4,00	3,00	5,00
	%	14,89%	6,98%	5,71%	9,76%	7,32%	11,63%
31-35 év (TS 040)	Fő	3,00	1,00	1,00	1,00	3,00	5,00
	%	6,38%	2,33%	2,86%	2,44%	7,32%	11,63%
36-40 év (TS 041)	Fő	8,00	7,00	5,00	4,00	4,00	2,00
	%	17,02%	16,28%	14,29%	9,76%	9,76%	4,65%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	7,00	5,00	3,00	4,00	7,00
	%	10,64%	16,28%	14,29%	7,32%	9,76%	16,28%
46-50 év (TS 043)	Fő	6,00	6,00	3,00	4,00	4,00	2,00
	%	12,77%	13,95%	8,57%	9,76%	9,76%	4,65%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	0,00	4,00	4,00	4,00
	%	2,13%	2,33%	0,00%	9,76%	9,76%	9,30%
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	5,00	3,00	2,00	2,00	2,00
	%	14,89%	11,63%	8,57%	4,88%	4,88%	4,65%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	6,00	8,00	12,00	14,00	11,00
	%	6,38%	13,95%	22,86%	29,27%	34,15%	25,58%

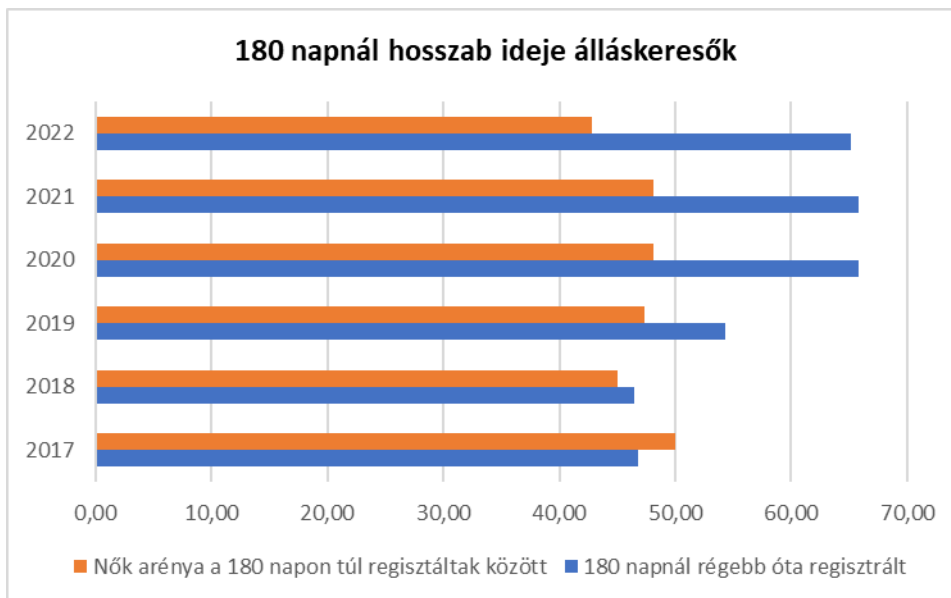
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatokból és diagramokból megállapíthatjuk, hogy a munkanélküliség legnagyobb mértékben az aktív korú korosztályt sújtja. Az álláskeresők száma évről évre csökken, ami részben a közmunkaprogramnak, a magasabb iskolázottságnak, ezáltal bővülő munkalehetőségnek, valamint a közeli megyeszékhelyen egyre nagyobb számban megjelenő multinacionális cégeknek köszönhető.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	46,81	50,00
2018	46,51	45,00
2019	54,29	47,37
2020	65,85	48,15
2021	65,85	48,15
2022	65,12	42,86

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

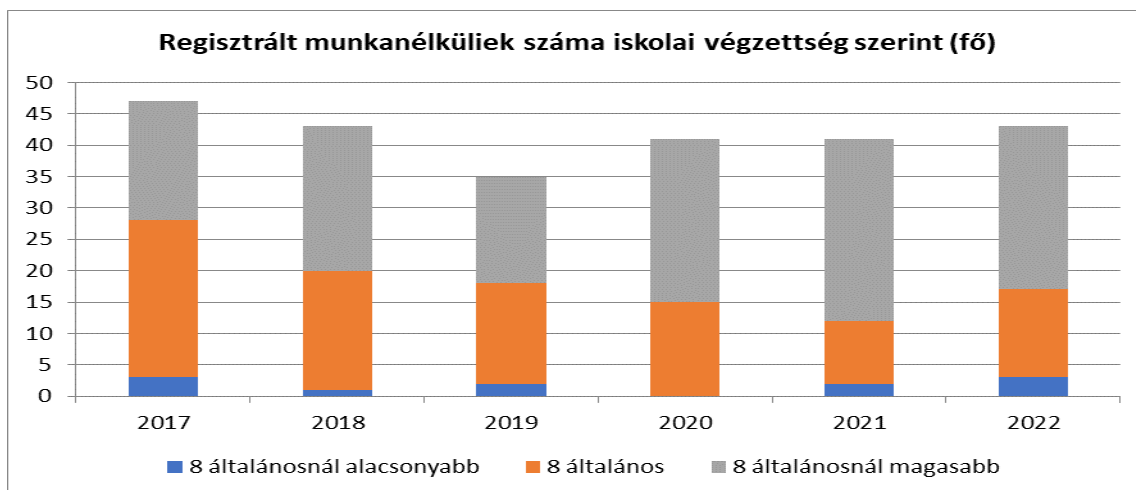
A fenti diagramok alapján a 180 napnál régebb óta regisztrált álláskeresők száma az évek folyamán enyhe százalékban növekedett. Ennek oka az elhelyezkedés egyre nehezebbé válása, a közvetlen környezetben lévő kevés munkahely megléte. A nők arányában a 180 napon túl regisztráltak között nem mutatkozik jelentős mértékű változás, kis mértékű ingadozás megfigyelhető. Ennek kiváltó oka a fentiekben is említett álláslehetőség hiánya, illetve a gyermekvállalás miatt nehezebb elhelyezkedés. A gyermeket nevelő anyák ugyanis nehezebben helyezkednek el, ők az a réteg akik elsősorban a közvetlen környezetben próbálnak elhelyezkedni.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	47	3	6,38%	25	53,19%	19	40,43%
2018	43	1	2,33%	19	44,19%	23	53,49%
2019	35	2	5,71%	16	45,71%	17	48,57%
2020	41	0	0,00%	15	36,59%	26	63,41%
2021	41	2	4,88%	10	24,39%	29	70,73%
2022	43	3	6,98%	14	32,56%	26	60,47%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

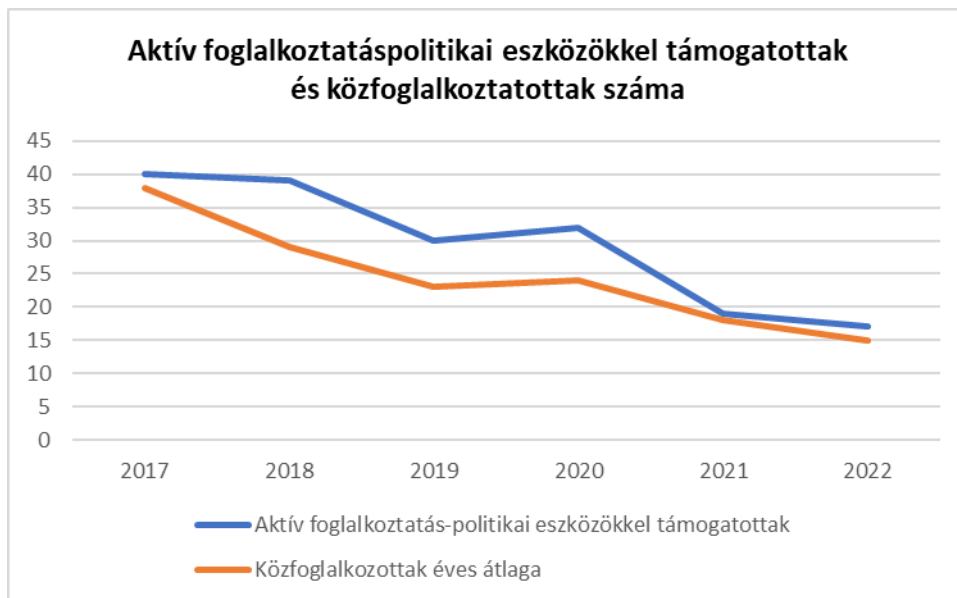

Megállapítható a fenti adatok alapján, hogy településünkön nagyon kevés számban vannak azok a regisztrált munkanélküliek, akik nem szerezték meg a 8 általános iskolai végzettséget. Azonban arányaiban magas azoknak a száma, akik 8 általános iskolai osztálytól többet nem végeztek el. E személyeknek a szakképzettség hiánya nehezíti meg az elhelyezkedési lehetőségeit. A 8 általános iskolai osztálytól magasabb végzettségűek száma viszont nagyobb arányban van az utóbbi években, mint akik 8 általános iskolai osztállyal rendelkeznek.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	40	38
2018	39	29
2019	30	23
2020	32	24
2021	19	18
2022	17	15

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Önkormányzatunk mindent évben megvalósítja a Hagyományos hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programot a tartós munkanélküliek munka világába történő visszasegítése érdekében. Ezzel segítjük azokat az egyéneket, családokat, akik a munkaerőpiacon található munkáltatóknál nem tudnak munkához jutni. A közmunkaprogram tervezése során figyelembe vesszük, kik azok, akik már évek óta nem tudnak elhelyezkedni, és ezáltal kiszorultak a munkaerőpiac peremére. Ezeknek az egyéneknek szükségük van a teljes elszigetelődés elkerülése érdekében a helyben, közmunkaprogramban történő foglalkoztatására. A közfoglalkoztatottak száma csökkenő tendenciát mutat. Ennek egyik oka, hogy a közfoglalkoztatottak egy része elhelyezkedik a munkaerőpiacon. Egy részük azonban alkalmi munkát vállal, hiszen azzal magasabb keresetre tehetnek szert. Azonban ebben a munkavégzési formában sajnos sokszor megjelenik a feketemunka is, ezért a cél mindenképpen a munkaerőpiacon állandó bejelentett jogviszonnyal történő elhelyezkedés.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

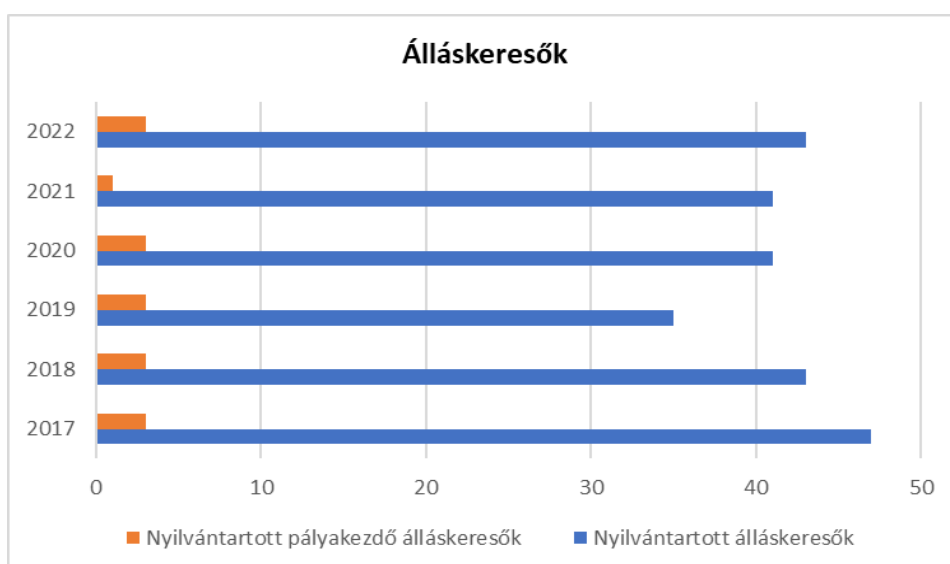
Településünkön kevés olyan vállalkozás, kiskereskedelmi üzlet, vendéglátóhely található, amely fogadóképes lenne a tartós munkanélküliek nagyobb számban történő foglalkoztatására. A település földrajzi elhelyezkedése révén a környező városok megközelítésének közlekedési nehézségei is akadályozó tényezőt jelentenek a foglalkoztatáshoz való hozzáférés terén. Az önkormányzat – szűkös anyagi helyzete miatt – nagyobb beruházást nem tervez. A felújítások, bővítések, fejlesztések pályázati úton lehetségesek. Az ilyen jellegű terveink megvalósítása is – lehetőség szerint – a közfoglalkoztatásba bevont személyek útján történik.

- e) **fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;**

A fiatalok foglalkoztatását, illetve munkatapasztalat-szerzési lehetőségeit kívánja az önkormányzat segíteni azzal, hogy a közmunkaprogramba időszakosan az oktatásból nemrégén kikerült fiatalabb munkanélkülieket alkalmazza. A településen képzésükre, továbbképzésükre jelenleg nem rendelkezünk adottságokkal.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	47	3
2018	43	3
2019	35	3
2020	41	3
2021	41	1
2022	43	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Helyi foglalkoztatási programban való részvételre korábban a START munkaprogram mezőgazdasági ágazatában foglalkoztatott közfoglalkoztatottak számára nyílt lehetőség, akik egy alapfokú mezőgazdasági képzésben vettek részt. Azonban már nincs ilyen lehetőség, hosszabb időtartamú, hagyományos közfoglalkoztatási programban lehet részt venni, amiben folytatjuk a korábban a START munkaprogramban lévő mezőgazdasági munkák egy bizonyos részét.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élők és romák az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben a közfoglalkoztatás útján kerülnek alkalmazásra, tehát a regisztrált munkanélküli romákra és mélyszegénységben élőkre korlátozódik foglalkoztatásuk.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el a legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá. Településünkön a foglalkoztatás területén a romák és mélyszegénységben élők hátrányos megkülönböztetése nem fordul elő.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

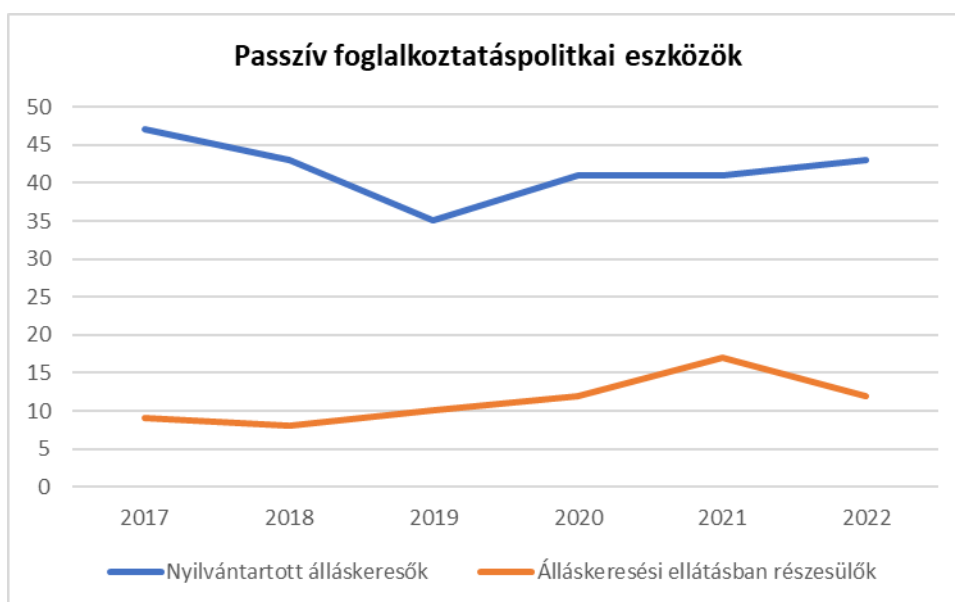
A könyvtárban és annak nyitvatartási idejében van lehetőség ezen ismeretek elsajátítására, bár ez főleg önállóan, saját szorgalomból történhet. Digitális képzések jelenleg a településen semmilyen formában nem zajlanak.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az aktív korú munkanélküliek rendszeres pénzbeli ellátásaikhoz a munkaügyi központtól és a járási hivataltól jutnak. Az alábbi adatok képet nyújtanak arról, milyen számban részesültek az elmúlt években a regisztrált munkanélküliek a pénzbeli álláskeresési ellátásokban.

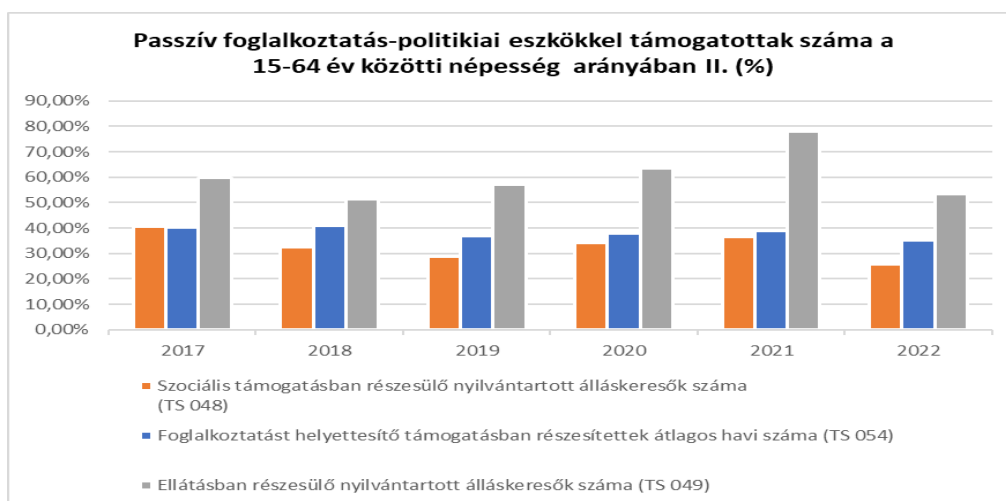
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	47	7,32%	9	19,15%
2018	43	6,91%	8	18,60%
2019	35	5,61%	10	28,57%
2020	41	6,52%	12	29,27%
2021	41	6,81%	17	41,46%
2022	43	7,64%	12	27,91%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	19	40,43%	19	40,28%	28	59,57%
2018	14	32,56%	18	40,77%	22	51,16%
2019	10	28,57%	13	36,86%	20	57,14%
2020	14	34,15%	16	37,93%	26	63,41%
2021	15	36,59%	16	38,95%	32	78,05%
2022	11	25,58%	15	34,98%	23	53,49%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	2
2018	3
2019	3
2020	3
2021	3
2022	3

Forrás: TeIR, KSH

Összességében elmondható, hogy a településen az elmúlt évek alatt nőtt az álláskeresői járadékban és az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma, viszont csökkent a szociális támogatásban részesülők, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, és az ellátásban részesülő álláskeresők száma.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők: aktív korúak ellátása, rokkantsági járadék, időskorúak járadéka, ápolási díj, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. Hatáskörváltás az aktív korúak ellátásában van, ennek keretében kétféle ellátástípust állapíthat majd meg a járási hivatal: a foglalkoztatást helyettesítő támogatást és új ellátásként az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást. A rendszeres szociális segély elnevezésű támogatás megszűnik.

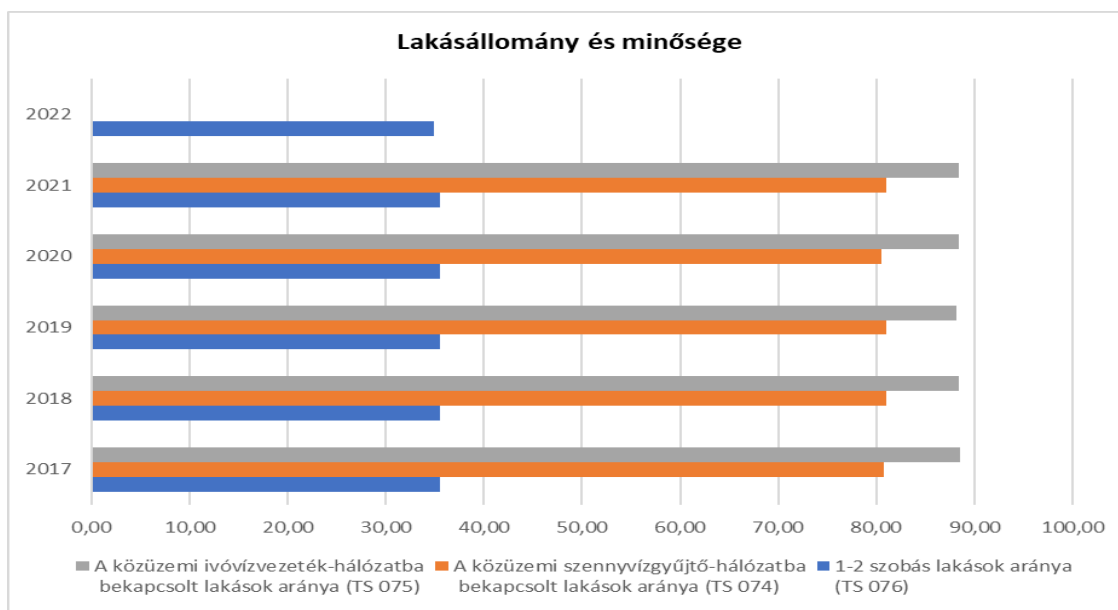
2015. március 1. napjától a helyi önkormányzatok felelőssége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában, mivel egyéb támogatásról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzat a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásról szóló önkormányzati rendelete szabályozza.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	447	0	0,00	35,57	80,76	88,59
2018	447	0	0,00	35,57	80,98	88,37
2019	447	0	0,00	35,57	80,98	88,14
2020	447	0	0,00	35,57	80,54	88,37
2021	447	0	0,00	35,57	80,98	88,37
2022	439	0	0,00	34,85	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány *opcionális (önkormányzati adatok)*

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	447	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	447	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	447	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	447	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	447	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	439	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

Önkormányzatunk nem rendelkezik olyan lakóingatlanokkal, amelyek bérlakás céljára felhasználhatók lennének.

b) szociális lakhatás

A hajléktalanság bekövetkezésében központi jelentőségű tényező a lakástalanság. A rendszerváltás óta lezajlott lakásprivatizáció következtében szinte teljes egészében megszűntek az állami és önkormányzati – olcsóbb – lakások, albérletek, munkásszállók. Ennek következtében szinte kizárólag piaci alapon lehet lakáshoz, vagy bérlakáshoz jutni. E körülmények, valamint a közüzemi díjak folyamatos emelkedése egyfajta, a hajléktalanság irányába mutató lejtőt képeznek, elsősorban az alacsony jövedelmű esetleg munkanélküli, vagy más okból szociális segítségre szoruló családok vagy egyének számára. Hajléktalanságot válthat ki az egyén vagy család életében az is, amikor váratlan krízishelyzet (betegség, életmódváltás, vállalkozás sikertelensége, elemi kár, devizahitel emelkedése, munkahelyek elvesztése stb.) áll elő. A fentiekből is látható, hogy – bár községünkben hajléktalanság nem fordul elő – de az ehhez a sorshoz vezető problémák településünkön is fellelhetők.

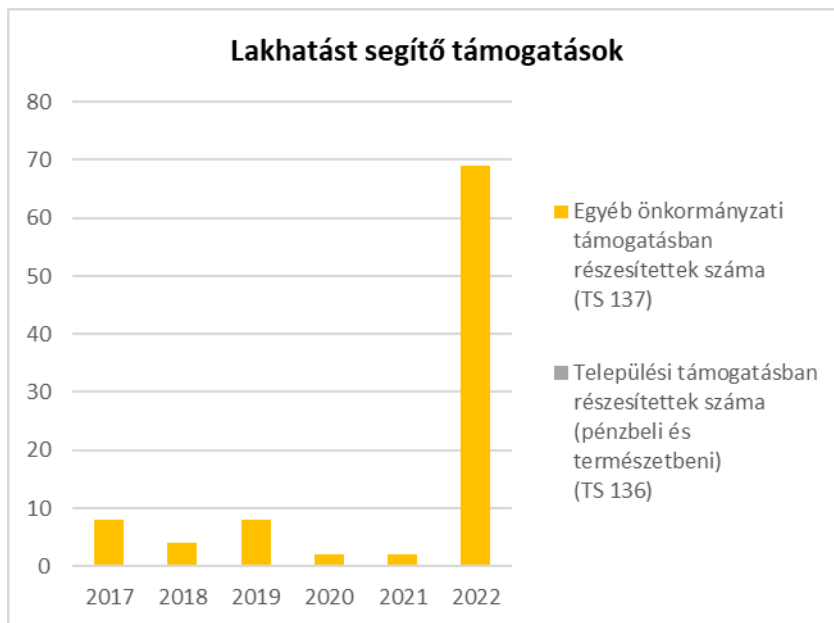
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Községünkben nem lakás céljára használatos ingatlanban senki nem lakik.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	8
2018	n.a.	4
2019	n.a.	8
2020	n.a.	2
2021	n.a.	2
2022	n.a.	69

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális ellátásokról és szociális igazgatásról szóló 1993. évi III. törvény – a lakhatással, lakásfenntartással összefüggő terhek megkönnyítése céljából rendelkezett 2011-ben úgy, hogy a – korábban kizárólag a képviselőtestület hatáskörébe tartozó – lakásfenntartási támogatást normatív alapon is igényelhető támogatássá alakította.

2015 március 1- napjától ezt az ellátást a törvény a települési önkormányzatok hatáskörébe helyezte, ezzel pedig nagy szabadságot adott az önkormányzatoknak, hogy rendeletben szabályozzák a már települési támogatás néven létező ellátást.

Településünk lakói az alábbiakban bemutatott táblázat és diagram tanúsága szerint egyre kisebb számban vették igénybe e normatív ellátást, melynek legfőbb oka az lehetett, hogy a jövedelemhatár évek óta változatlan volt. A települési támogatásról szóló önkormányzati rendeletet 2022-ben módosítottuk, a jövedelemhatár csökkentése lehetővé tette, hogy szélesebb körben tudják igénybe venni a lakosok.

A kérelmezők községünkben nagyrészt természetbeni ellátás formájában igénylik a támogatást a kérelmező által megjelölt közüzemi szolgáltató részére történő utalással.

Adósságcsökkentési támogatásban senki nem részesül a településen.

e) eladósodottság

A fenti táblázatból látható, hogy a települési támogatásban részesülők száma évekig csökkenő tendenciát mutatott. Ez nem biztos, hogy arra enged, hogy az eladósodott családok száma egyre kevesebb, vagy a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő, vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy többgyermekes családok száma kevesebb

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Községünkben a külterületeken élők száma nagyon kevés, távolságuk a lakóövezettől nem számottevő. A közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférésük megoldott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);**

Településünkön szegregátum nem található.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;**
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.**

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés**

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzatnak az egészségügyi alapellátás körében gondoskodnia kell:

- a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai szintekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A településen az egészségügyi alapellátás egy háziiorvosi praxis és egy védőnői szolgálat által biztosított.

A település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak vonatkozásában szükséges vizsgálni az orvosi, egészségügyi ellátást, illetve annak változását. Balatonban a háziorvos vállalkozóként látja el háziiorvosi praxisát, gyermekorvos nincsen.

Településünkön a gyógyszerár hiánya miatt az önkormányzat átvette a gyógyszerek kiosztásának feladatát. A szilvásváradai gyógyszerár biztosítja a betegek számára a gyógyszereket. A háziorvosnál történő gyógyszer felíratás után a megadott napokon és órákban átvehetik a betegek a gyógyszereiket az erre kijelölt gyógyszer szobában. Ezzel legfőképp az idősek esetében szeretnénk volna megkönnyíteni a gyógyszerhez való hozzájutást, de minden csoport számára könnyebbséget biztosítunk ezzel, ugyanis sokaknak nincs arra lehetőségük, hogy messzebb utazzanak a gyógyszereik miatt.

Az egészségügyi ellátás fontos mutatója, esélyegyenlőségi szempontból jelentőséggel bír a közgyógyellátásban részesülők száma. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személyek részére – egészségi állapotuk megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Kettő jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: alanyi jogon és normatív alapon (a járási hivatal dönt a jogosultságról).

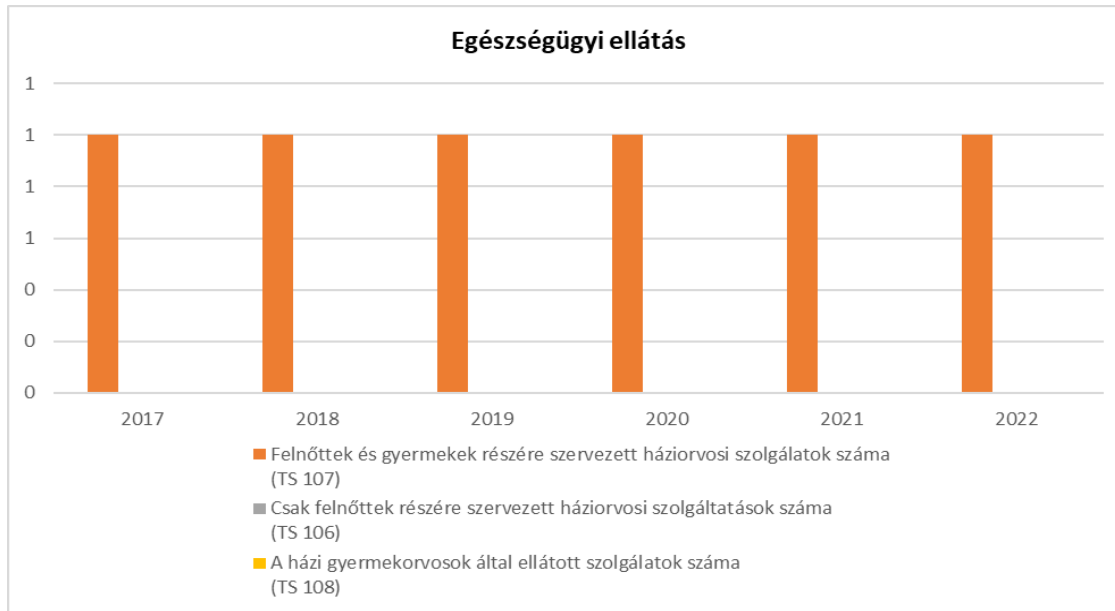
Az ápolási díjban részesülők száma szintén lényeges mutató az ápoláshoz való hozzájutás területén. Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását végző nagykorú személy számára folyósítható hozzájárulás, amennyiben állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyos fogyatékos személy vagy tartós beteg 18 év alatti gyermek ápolását, gondozását végzi. 18 éven felüli tartós beteg személy ápolása tekintetében az ápolási díj megállapításáról szintén a járási hivatal dönt.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	0	44	3,55
2018	1	0	0	0	50	4,39

2019	1	0	0	0	47	2,06
2020	1	0	0	0	42	4,47
2021	1	0	0	0	40	4,18
2022	1	0	0	0	36	3,67

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A mélyszegénységben élők, romák – a szakrendelők távolsága, közlekedési, egészségügyi problémáik miatt, illetve a kirekesztettségükből adódó mentális problémák miatt – általában nem vesznek részt a szűrő programokon, ezáltal nagyon kevés az esély e személyek esetén a súlyos – de korai felismerés esetén még teljes mértékben gyógyítható – betegségek kiszűrésére.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az ilyen típusú ellátások igénybevételéhez szakember, szakintézmény jelenléte szükséges. Településünk ellátottsága ebből a szempontból hiányos, esetenként meghívásos alapon történik, egyébként a megyeszékhely látja el a települést.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés keretein belüli ételmezésben mindenkor elsődleges szempont az egészséges táplálkozási szokások kialakítása és megtartása.

Az étkezők életkori igényeit figyelembe vesszük a nekik szánt alap- és nyersanyagoknál, valamint az elkészítési technológiánál is. Az étlap tervezésekor egy étkezési napon belül igyekszünk biztosítani, hogy mind a fejlődő, mind az öregedő szervezet hozzájusson a kellő ásványi anyag, vitamin és fehérje mennyiséghez. Szénhidrátok, hozzáadott cukor vagy só csak az előírt szükséges legkisebb mennyiségben kerülnek felhasználásra. Csak növényi zsíradékot, kis zsírtartalmú

húsokat alkalmazunk. Kerüljük a bő zsíradékban sütést. Lehetőség szerint kerüljük a kész, vagy félkész termékek használatát. Törekszünk rá, hogy napi rendszerességgel adjunk zöldségfélét – a kis étkezésekhez nyersen is – valamint gyümölcsöt. Már több lehetőségünk van – a START közmunkaprogram mezőgazdasági ágazata jóvoltából – friss, kiváló minőségű zöldség felhasználásra, saját termelésből.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünk sportlétesítményekkel nem rendelkezik, egyik színtere az esetleges sportfoglalkozásoknak az általános iskola tornaterme, valamint a község füves sportpályája. Ez biztosít helyszínt a sportolni vágyó – nem csak általános iskolás – személyeknek.

2022. évben elkészült a konditerem településünkön, ahol számos edzéshez szükséges gép áll rendelkezésre, illetve csoportos tornákon való részvételre is itt van lehetőség.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen elérhető személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások, alapszolgáltatások:

- A szociális étkezés a szociálisan rászorultaknak a napi legalább egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik, akik azt önmaguknak tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.
- Család- és gyermekjóléti szolgáltatás a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve krízishelyzetek miatt segítségre szoruló személyek, családok, gyermekek számára az okok megelőzésében, a krízishelyzetek megszüntetésében, és az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Ezen alapszolgáltatásokat az önkormányzat a Szilvásvárad Szociális Szolgáltató Központtal kötött társulás keretein belül látja el.

- A társulás székhelyén lehetőség van nappali ellátás igénybevételére is.
- A házi segítségnyújtás során azok a szociálisan rászorultak kapnak a saját otthonukban segítséget, akik önállóan már nem tudják ellátni magukat.

Községünkben a házi segítségnyújtást egyrészt civil szervezet, másrészt szintén a Szilvásvárad Szociális Szolgáltató Központ végzi. Igény esetén minden rászoruló részesül ezen szolgáltatásokban, de esetenként előfordul, hogy várakozási idő eltelte után tudja igénybe venni a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatást.

A településen nagy a kereslet a házi segítségnyújtásra, az igénylők száma az elmúlt 2 évben nagy számban nőtt.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A településen nincsen olyan szakember, aki drogprevenációval foglalkozik.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor községünkben nem fordul elő a mélyszegénységben élőkkel és romákkal szemben hátrányos megkülönböztetés.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Településünkön a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül pozitív diszkriminációként esetlegesen az önkormányzat által nyújtott – eseti – átmeneti segélyek említhetők, azokban az esetekben, amikor az egyén, illetve családja átmeneti vagy időszakos létfenntartási gondokkal küzd, illetve rendkívüli élethelyzetbe kerül.

A településen népkonyha nem működik.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

Magyarország Alaptörvénye XI. cikkelye kimondja, hogy minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez. Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Balaton község Önkormányzata 1996-ban létrehozta a Balaton Község Közművelődéséért Közalapítványt, a településen élők közművelődéshez való hozzájutásának megkönnyítése céljából. A közösségi élet fellendülésének egyik legjelentősebb állomása volt a Balatoni Faluközösség létrehozása 2012-ben. E közösség összefogja, megmozgatja a település egész lakosságát, korosztályra való tekintet nélkül. Szabadidős programokkal, közös közérdekű tevékenységekre való felhívással erősíti községünk lakóközösségét. Ehhez ad helyet a könyvtár, művelődési ház, községi park, és a tájház.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	509	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Településünkre nem jellemzőek az etnikai konfliktusok. A roma közösség a nem roma lakosság közé teljesen integrálódott, Faluközösségünknek ugyanolyan teljes értékű tagja minden balatoni lakos.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A krízishelyzetbe kerülő, vagy vis maior események által sújtott családoknak a település lakói adományokkal segítenek, amely ruházat, bútor, élelem, fizikális segítségnyújtás formájában történik. A nagyon szegény sorban élő családok, gyermekek részére szintén a felsorolt adományokat juttatják a közösség lakói.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nem él nemzetiségi kisebbség.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Balaton Község Közművelődéséért Közalapítvány, Balatoni Faluközösség, Sportegyesület

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A 2019 őszén tartott önkormányzati választásokon létrejött a Balatoni Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

A roma önkormányzat elsődleges célja a roma közösség kultúrájának, hagyományainak felelevenítése, megőrzése. Ennek elősegítése érdekében a rendezvényekre roma származású előadóművészeket hívtak meg, részt vállaltak a gyermeknapi és mikulási ünnepség alkalmával nyújtott önkormányzati adományok finanszírozásában. Iskolakezdés alkalmából, valamint év végén adománnyal, utalvánnyal segítik a rászoruló családokat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség, alacsony iskolázottság	Munkahely-teremtés, vállalkozók, civilek ösztönzése, közmunkaprogramba bevonás, képzések

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A veszélyeztetett gyermekek száma növekvő tendenciát mutat. Sok esetben egy gyermek nem egy ok miatt veszélyeztetett. A gondozottak körében a leggyakoribb az anyagi, megélhetési probléma, illetve annak következményei. A másik fő probléma a gyermekek magatartása, illetve a szülők a szülők helytelen nevelési attitűdje.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 67/A.§ (1)-(2) bekezdése értelmében hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az a fentiekben meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, valamint a nevelésbe vett gyermek és az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A veszélyeztetettség fogalmát és mértékét a gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik. A veszélyeztetettség olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Ha a szülő a gyermekvédelmi alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A helyzetelemzés korábbi fejezetei alapján megállapítottuk, hogy településünk népessége elöregedő, kevesebb számban élnek községünkben gyermekek, mint idősek. A gyermekek kevesebb száma azonban nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozottabb figyelmet, főleg, ha szüleik alacsony jövedelműek.

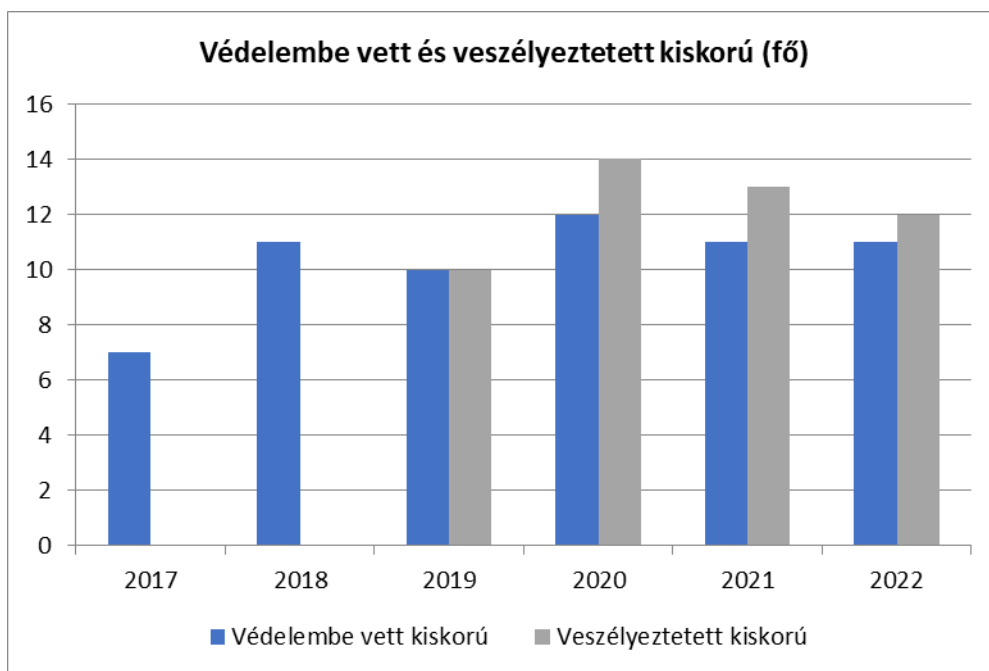
4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	495	534	1029	48,10%	51,90%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			24	2,33%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	72	74	146	7,00%	7,19%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	8	23	1,46%	0,78%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	7	n.a.
2018	11	n.a.
2019	10	10
2020	12	14
2021	11	13
2022	11	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

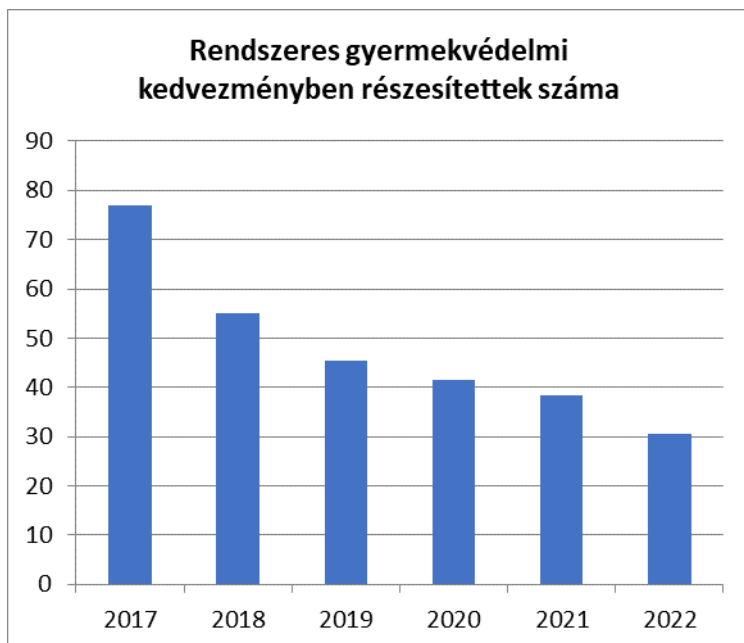
A fenti adatok azt mutatják, hogy a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat összefogása, odafigyelése folytán egyre több gyermek kerül be a rendszerbe, egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a gyermekek védelmére. Nagyon jól működik a jelzőrendszer a településen, így időben kiderülhet, hogyha egy gyermek veszélyben van.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a jövedelmi és vagyoni helyzet függvényében állapítja meg a jegyző. A kedvezmény célja, hogy a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy a közoktatási – illetve felsőoktatási – intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatásban részesüljenek. Formái: gyermekétkeztetés és tankönyv terén normatív kedvezmény, valamint évente kétszer – amennyiben a kedvezményre való jogosultság augusztus 1-én és november 1-én fennáll – pénzösszeg juttatása. Külön jogszabály egyéb kedvezményeket is megállapíthat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára. Községünkben a rászoruló családok teljes mértékben hozzájutnak a gyermekvédelmi kedvezményhez.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	77
2018	55
2019	46
2020	42
2021	39
2022	31

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Tanévkezdési támogatásra jogosult

a) az óvodai nevelésben, általános iskolai, középiskolai oktatásban részt vevő kiskorú gyermeknek a törvényes képviselője,

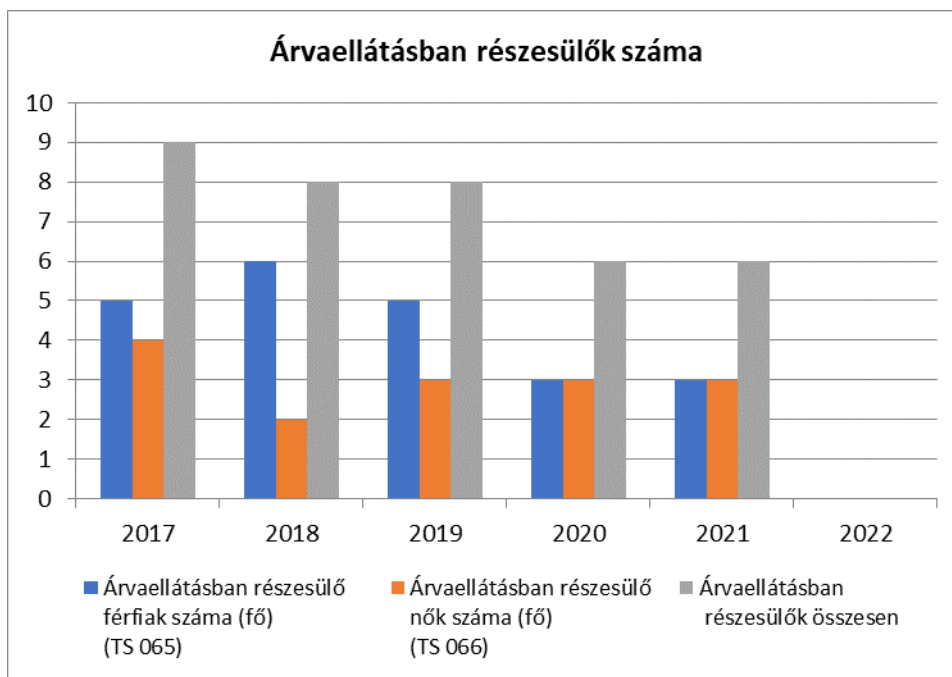
b) a középiskolai nappali iskolarendszerű oktatásában részt vevő nagykorúvá vált gyermek,

c) a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán hallgatói jogviszonnyal rendelkező fiatal felnőtt feltéve, hogy a kiskorú gyermek, nagykorúvá vált gyermek, fiatal felnőtt nem jogosult a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, és a gyermeket, nagykorúvá vált gyermeket, fiatal felnőttet gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tízszeresét.

Korábbi években önkormányzatunk csatlakozott a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázati rendszerhez, mely támogatásban a szociálisan rászoruló főiskolás gyermekek részesülnek, valamint helyi tanévkezdési támogatást is nyújtottunk a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő tanköteles és főiskolás korú gyermekeknek,

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	5	4	9
2018	6	2	8
2019	5	3	8
2020	3	3	6
2021	3	3	6
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés, valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított volt. Településünkön a gyermekétkeztetési feladatokat az Önkormányzat konyhája látja el.

A konyhán a személyi feltételek biztosítottak, az élelmezésvezető a megfelelő szakképesítéssel rendelkezik. A konyha a HACCP minőségbiztosítási rendszer szerint működik.

Az élelmezés biztosítása az önkormányzat Képviselő-testülete vonatkozó rendeletében meghatározott díjtétel szerint történik a hatályos jogszabályokban foglaltak betartásával, diétás étrend biztosításával.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja. Az önkormányzatnak bölcsődés kortól, azaz a gyermek öt hónapos korától házasságkötésig, de legfeljebb 18. életévének betöltéséig kell a rászoruló gyerekekről gondoskodni.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést

- a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott őszi, téli és tavaszi tanítási szünet, valamint az ezen időtartamra eső, az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon (a továbbiakban együtt: évközi szünet) és
- a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanapon, valamint az ezen időtartamra eső, az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapon (a továbbiakban együtt: nyári szünet) szervezi meg.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkön minden gyermek magyar állampolgár.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön nincsen ilyen gyermek.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Községünkben szegregátumok nem találhatók.

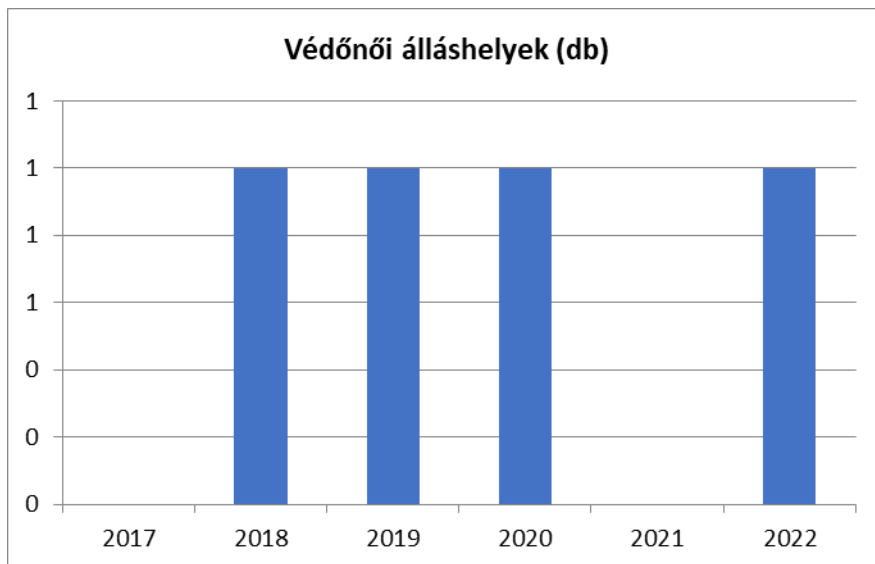
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Községünkben a védőnői ellátás éveken keresztül részmunkaidőben történt, közösen Mikófalva és Bekölce településekkel.

A területi védőnők munkáltatója 2023. július 1.-től a Heves Vármegyei Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	(TS 109)		
	db	Fő	Fő
2017	1	42	42
2018	1	38	38
2019	1	34	34
2020	1	37	37
2021	1	36	36
2022	1	45	45

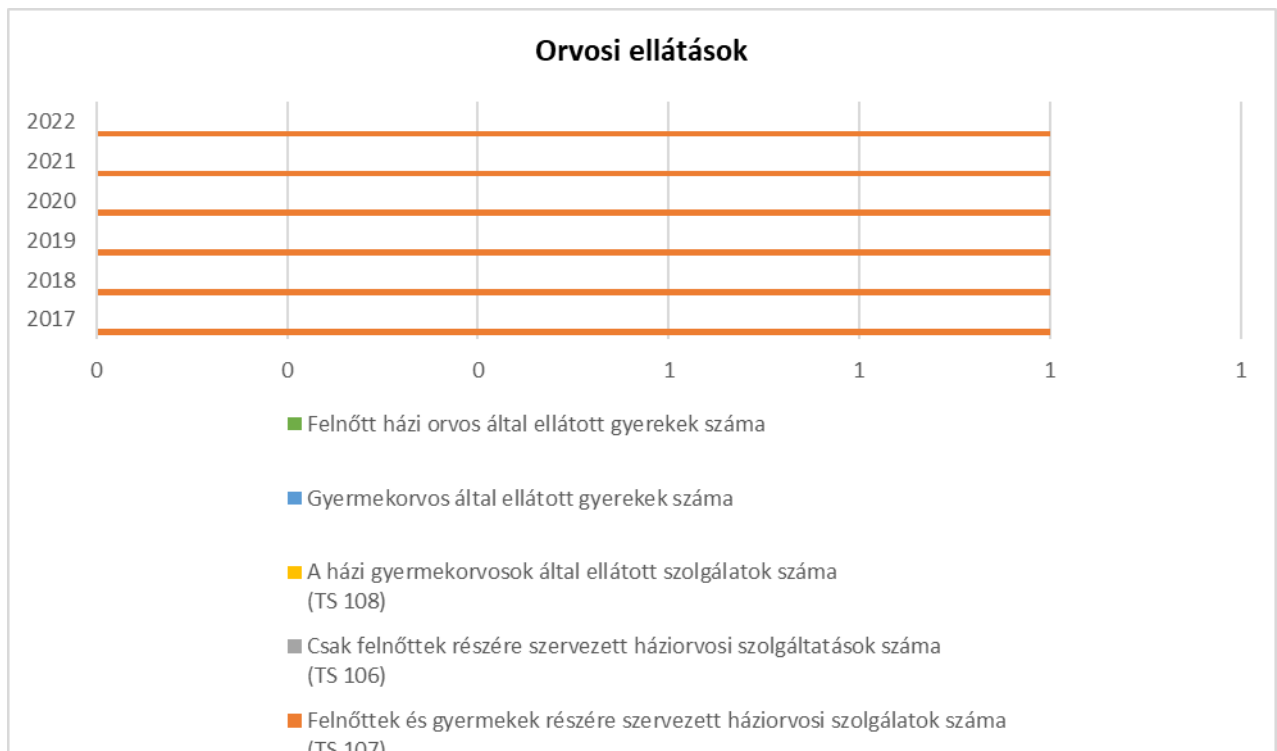

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön gyermekorvos nincs, felnőtt háziorvos látja el ezt a feladatot. A gyermekorvosi ellátás a járási központban /Bélapátfalván/, illetve a megyeszékhelyen, Egerben vehető igénybe, a gyermek szakorvosi ellátás szintén Egerben.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatói) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnő által, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában és általános iskolában zajló szűrőprogramok

rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki. A védőnőhöz a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznék.

Községünkben bölcsőde nem működik, ez az intézmény a járási székhelyen, Bélapátfalván vehető igénybe. Azonban jelenleg a településen nagy igény lenne egy bölcsőde kialakítására, ennek reményében több szülő is megkereséssel fordult az önkormányzathoz. Mivel az óvoda fenntartását 2018. szeptember 1 napjától átvette az egyház, így az óvodával közös bölcsőde kialakítása egyelőre megmarad tervek szintjén. A korai fejlesztés lehetősége sajnos nem jelenik meg a településen, pedig a nagy igény lenne rá, hiszen minél hamarabb ki lehetne szűrni az estleges problémákat, annál hatékonyabban lehetne ellen tenni.

A településen családi napközi engedélyezés nem történt. Az óvodai nevelést egy intézmény látja el, társulás formájában. Az óvodai nevelési ellátás igénybevételére az alábbi adatok vonatkoznak:

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Tanoda nincs a településen. A Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a gyermekjóléti alapellátásokat, a Biztos Kezdet Gyerekház pályázat útján jött létre 2018-ban, jelenleg a fenntartási időszakban már olyan kevés hátrányos helyzetű gyermek van a településen, hogy a szolgáltatást a nem hátrányos helyzetű 0-3 éves gyermekek részére is biztosítjuk, hétköznapokon 8:00 – 14-00-ig.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Községünkben bölcsőde nem működik, ez az intézmény a járási székhelyen, Bélapátfalván vehető igénybe.

A településre több kisgyermekes család költözött az elmúlt években, emiatt fokozottan szükség lenne a településen bölcsőde kialakítására.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

2022	0	0
------	---	---

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem a szociális munka szakterülete, olyan köztevékenység, mely a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására szolgál.

A gyermekvédelem magában foglalja a gyermekjóléti alapellátást (amely lehet pénzügyi segítségnyújtás, illetve személyes gondoskodást nyújtó ellátás), valamint szakellátást. Önkormányzatunk a gyermekjóléti alapellátást a Szilvásvárad Szociális Szolgáltató Központtal való társulás keretein belül látja el. Az általános iskolában és óvodában a pedagógusok szintén felelősséggel figyelnek a gyermekek testi-lelki állapotára.

Községünkben – ahogyan országosan is – fennáll a veszélye azon káros szenvedélyek elterjedésének a kamaszkorú gyermekek, fiatal felnőttek körében, amelyek függőséget okozva egészségileg és szellemileg romboló hatásúak a fejlődő szervezet számára. Ezen élvezeti szerek hatásairól, veszélyeiről rendszeresen előadást tart az általános iskolában a körzeti megbízott.

Szintén fontos gyermekeink testi épsége, megfontolt, felelős és óvatos magatartása a kerékpárral és gyalogosan történő közlekedés tekintetében.

Ezekben a témákban szintén rendszeresen tart tájékoztatót Szilvásvárad Szociális Szolgáltató Központ szervezésében a központ munkatársa, valamint a helyi körzeti megbízott. Ilyen

tájékoztatók a közlekedésbiztonsági nap, az internet használatáról szóló előadás, a drogrevenziós nap.

Az óvodában szintén megszervezésre kerül a közlekedésbiztonsági nap. A gyermekek korából adódóan itt inkább a rendőrség megismertetése a cél.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Önkormányzatunk krízishelyzetben rendkívüli segínyt nyújt a rászoruló gyermekes családoknak.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Önkormányzatunk az elmúlt időszakban erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy a településünkön élő gyermekek a sport- szabadidős tevékenységhez a városi gyermekhez felzárkózva részesülhessenek. Ezt a célt kitűzve épült meg néhány évvel ezelőtt az általános iskola tornaterme, amely színvonalas testnevelés és sport tevékenység végzéséhez ideális körülményeket biztosít.

A szünidőben is igénybe vehető létesítmény, valamint a gyermekek számára szervezett nyári szünidős programok, 10 éves korig történő nyári gyermekfelügyelet a gyermekek esélyegyenlősége szempontjából fontossággal bírnak.

Azonban településünk ellátottsága elmarad a nagyobb települések, városok mögött a kulturális programok (pl. színház), illetve a változatos sportolási lehetőségek (pl. úszás, küzdősportok, stb.) terén.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Étkeztetési és tankönyv kedvezményben részesülnek az óvodás-iskolás korú gyermekek településünkön. E kedvezmények a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsághoz köthetők. Szünidei gyermekétkeztetési program is megvalósul önkormányzatunknál, a hátrányos helyzetű gyermekek minden tanítási szünetben igénybe vehetik a szünidei étkezést.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az önkormányzat minden gyermek számára azonos programokat kínál. Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a gyermekek részére nyújtott szolgáltatások során nem fordul elő.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a gyermekek részére nyújtott szolgáltatások során nem fordul elő.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretein belül a következőket foglalja magában: ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők és a nagycsaládok gyermekei a törvényi előírásoknak megfelelően kedvezményes étkezéshez jutnak a családi napközi, az óvoda és az iskola intézményeiben.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

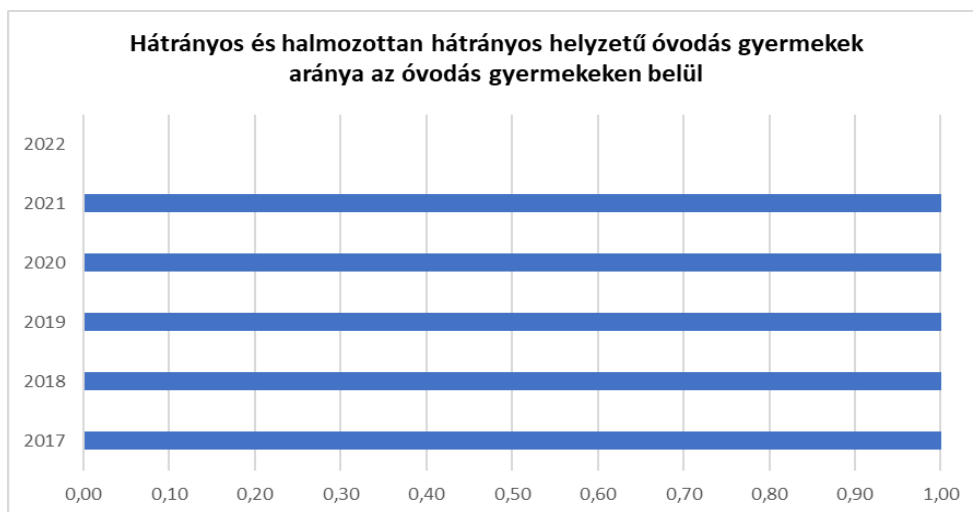
a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Településünkön a helyben működő óvoda fogadja a hátrányos, halmozottan hátrányos és a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A sajátos nevelési igényű gyermekek tekintetében ellátja az alábbi feladatokat:

- az integráltan oktatható érzékszervi, enyhe értelmi, beszéd fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességgel küzdő gyermekek ellátása,
- az integráltan oktatható, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességgel küzdő gyermekek ellátása

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	43	14	32,56
2018	50	10	20,00
2019	44	5	11,36
2020	47	4	8,51
2021	39	6	15,38
2022	n.a.	n.a.	n.a.

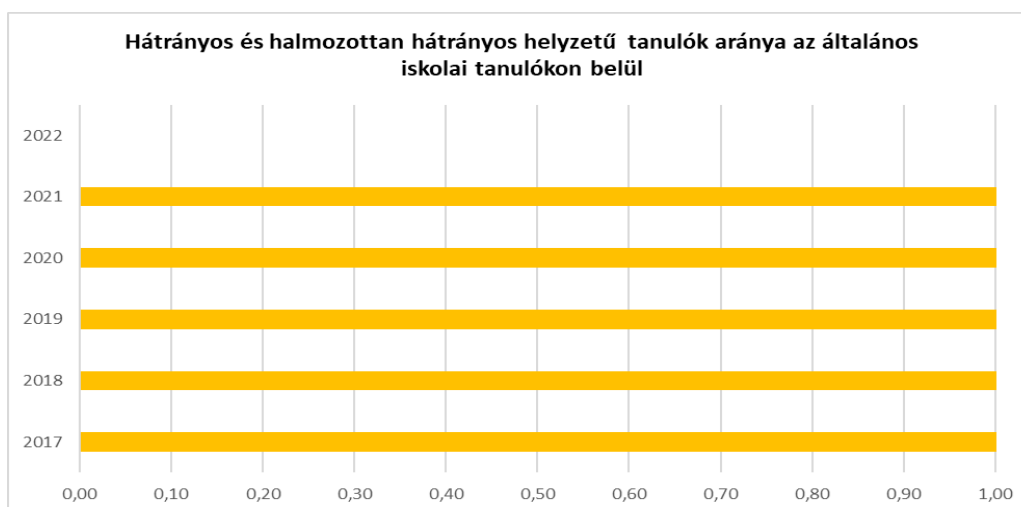
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	36	24,83
2018	n.a.	30	19,61
2019	n.a.	16	9,76
2020	n.a.	21	12,07
2021	n.a.	17	9,66
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

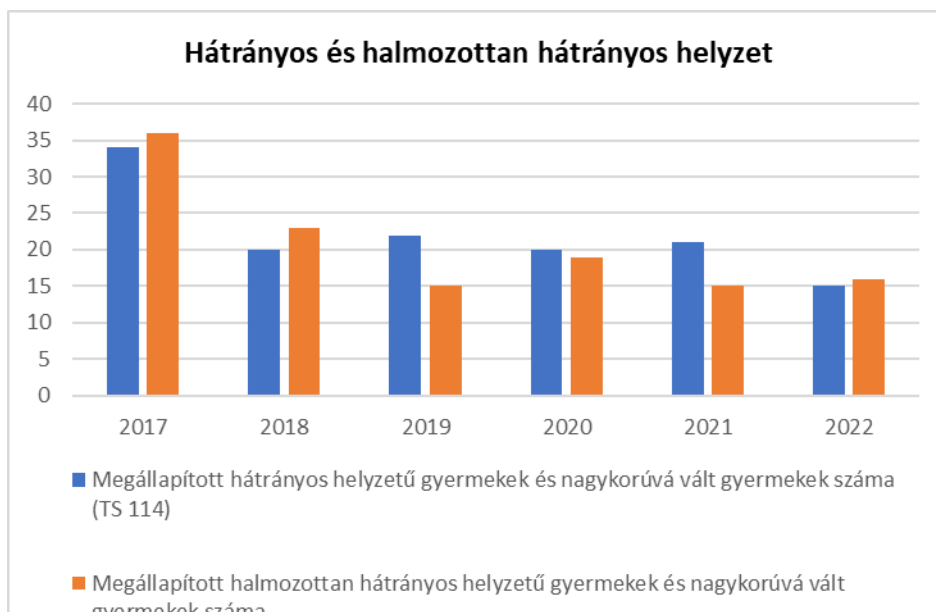
4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	34	36
2018	20	23
2019	22	15
2020	20	19
2021	21	15
2022	15	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

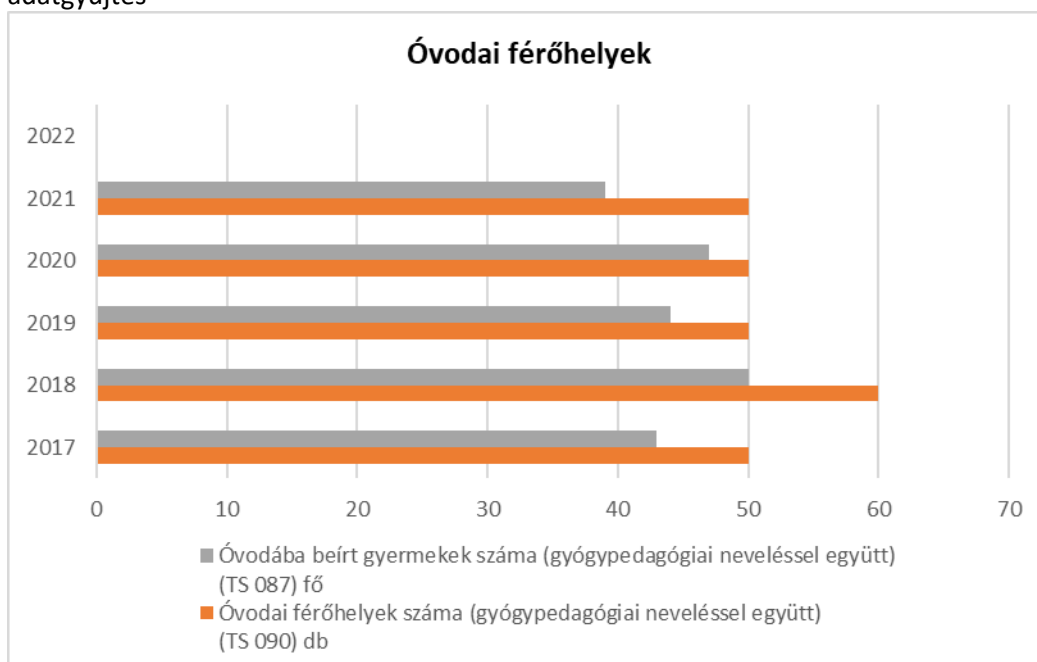
Az egyház által fenntartott általános iskolában és óvodában gyógypedagógus megbízási szerződéssel látja el a fejlesztő feladatokat. A tanulók között enyhe értelmi fogyatékkal élő, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek kerülnek ellátásra. Szükség esetén – a gyermekjóléti szolgálat munkatársa segítségével – gyermekpszichológus igénybe vehető a megyeszékhelyen.

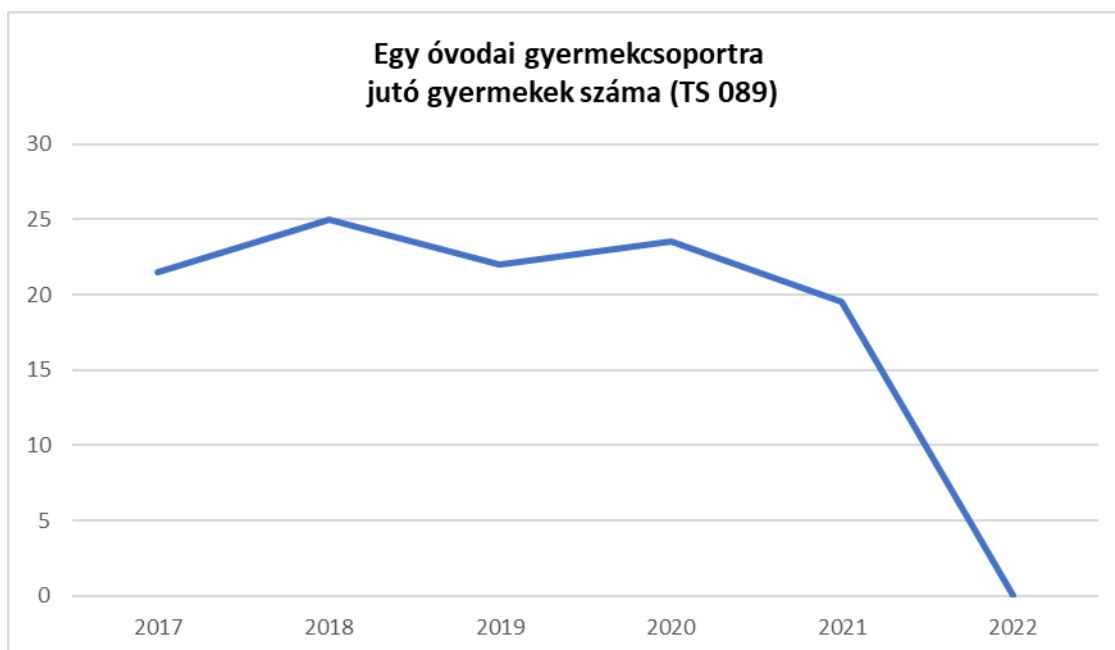
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	6	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	50	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30	14:30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	30 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	0	n.a.
Dajka/gonozónő	2	n.a.
Kisegítő személyzet	2	n.a.

Forrás: Önkormányzati, intézményi

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	2	50	1	43	0	0	22
2018	n.a.	2	60	1	50	0	0	25
2019	n.a.	2	50	1	44	0	0	22
2020	n.a.	2	50	1	47	0	0	24
2021	n.a.	2	50	1	39	0	0	20
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	1	18,13	57,93
2018	0	8	1	19,13	61,44
2019	0	8	1	20,50	67,68
2020	0	8	1	21,75	70,11
2021	0	8	1	22,00	66,48
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

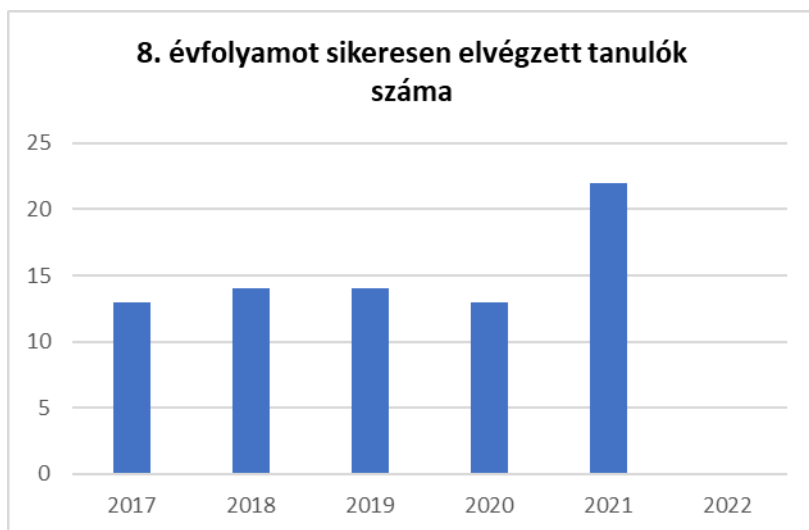
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	13
2018	14
2019	14
2020	13
2021	22
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belül – községünkben nem fordul elő.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A kérdés nem releváns, településünkön egy közoktatási intézmény működik.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

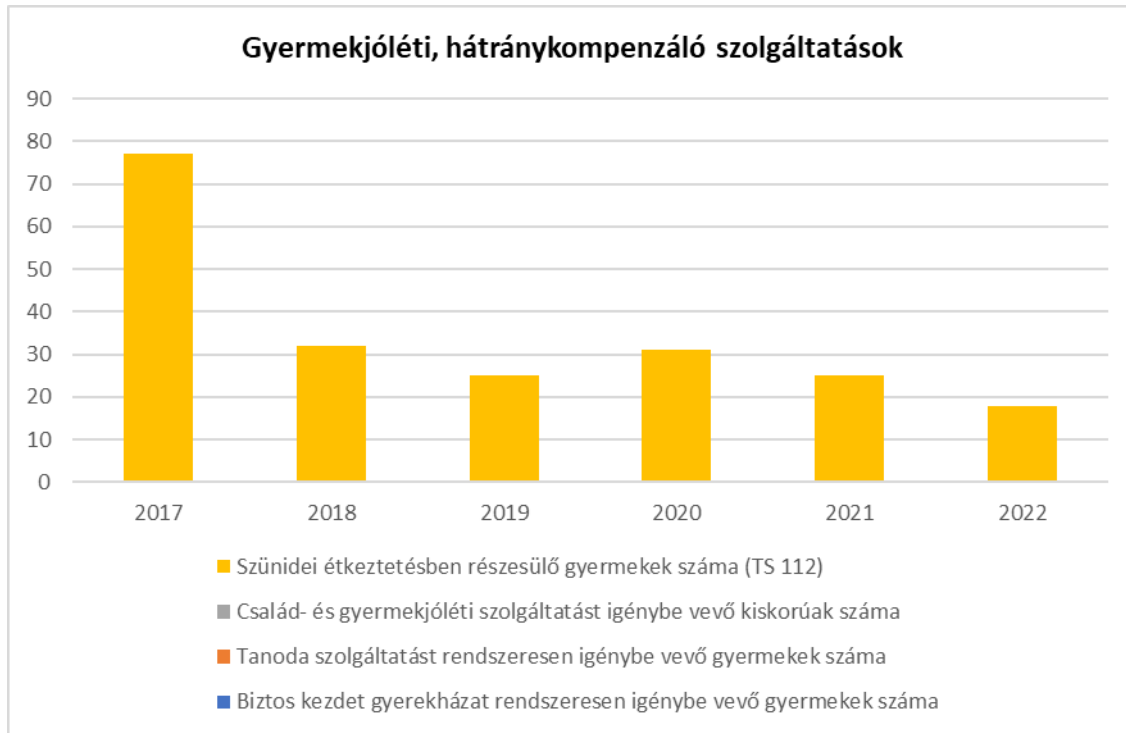
A pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretein belül a következőket foglalja magában: ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők és a nagycsaládok gyermekei a törvényi előírásoknak megfelelően kedvezményes étkezéshez jutnak.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	77
2018	n.a.	n.a.	n.a.	32
2019	n.a.	n.a.	n.a.	25

2020	n.a.	n.a.	n.a.	31
2021	n.a.	n.a.	n.a.	25
2022	n.a.	n.a.	n.a.	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szabadidős programok hiánya	Pályázatok felkutatása
A viszonylag alacsony jövedelmű családokban élő, de kedvezményekre nem jogosult gyermekek	A 16-25 éves korú fiatalok részére diákmunka biztosítása az önkormányzatnál
Bölcsőde hiánya	Bölcsőde nyitása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A családi szerepek tradicionális értelmezése a nőket gyereknevelési és háztartási feladatokra bízta, amelyet azonban a modern társadalom nem, vagy csak kevésbé ismer el aktív munkavégzőként. Sok nő számára ez elfogadható, a társadalmi tradíciónak megfelelő. Azonban Magyarországon is egyre több nő és férfi gondolja úgy, hogy a tradicionális szerepfelosztások megoszthatóak.

A tradicionális nemi szerepértelmezésből fakadó kiegyensúlyozatlanság, a nemek közötti egyenlőtlen családi feladatmegosztás következménye a nők „harmadik” műszakja. Ez átlagosan, naponta több órányi többlet munkaterhelést eredményez, továbbá a gyermeknevelés kizárólagos világába igyekszik szorítani a nőket, miközben egy esetleges rossz kapcsolatból való kikerülés lehetőségeit is csökkenti.

A gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. (Például a munkahelyi továbbképzéseknél a fiatal nők sokszor azért kerülnek hátrányba, mert a munkaadó eleve kalkulál, a várható gyermekvállalás miatt, munkából való kiesésükkel.) A kisgyermekesek munkahelyi beilleszkedését nehezíti, hogy a munkahelyi családbarát modellek, a rugalmas munkavégzési lehetőségek és a gyestről való visszatérést segítő munkaadói szolgáltatások nem terjedtek el. A gyesen lévő nők szakmai ismereteinek folyamatos frissítése egyáltalán nem megoldott.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

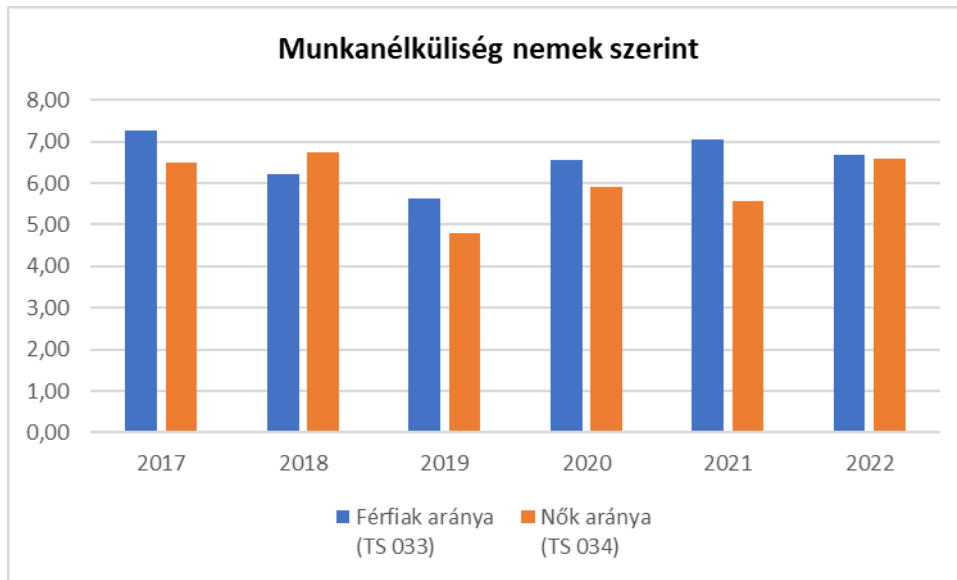
A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak - a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények, - a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya, - a gyesen lévő illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt. - a kisgyermekes nők munkavállalása.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	7,26	6,48	6,87%

2018	6,21	6,75	6,48%
2019	5,63	4,81	5,22%
2020	6,55	5,9	6,23%
2021	7,04	5,57	6,31%
2022	6,67	6,58	6,63%

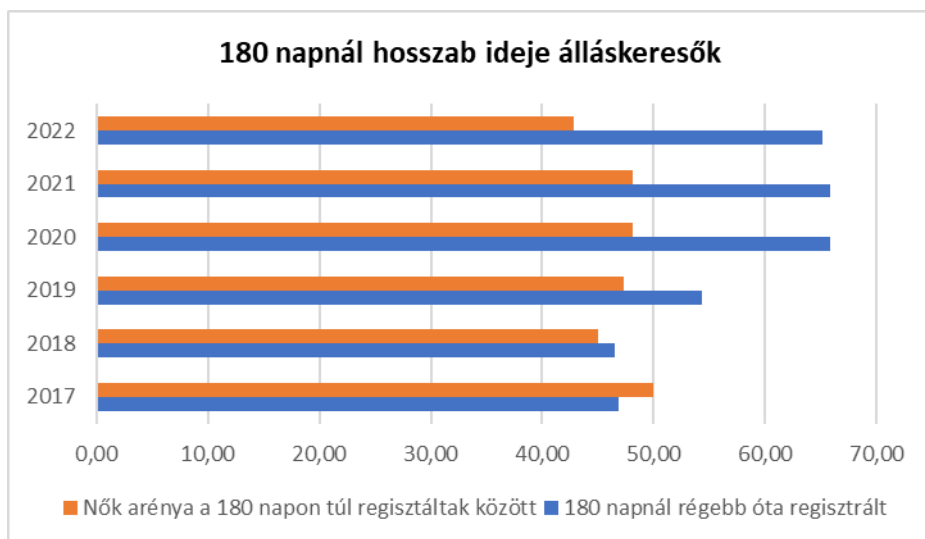
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	46,81	50
2018	46,51	45
2019	54,29	47,37
2020	65,85	48,15
2021	65,85	48,15
2022	65,12	42,86

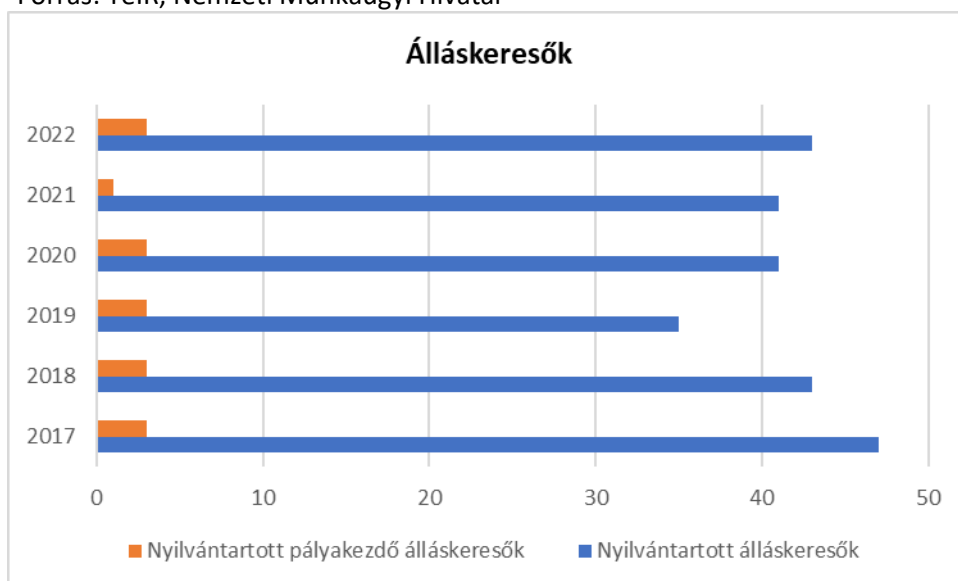
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	47	3
2018	43	3
2019	35	3
2020	41	3
2021	41	1
2022	43	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról rendelkező felmérés nem készült a településen.

A település nem rendelkezik adatokkal a ledolgozott munkaidő tekintetében.

A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

A gyermeküket egyedülállóként nevelő nők gazdaságilag ki vannak szolgáltatva. Nem rendelkezünk adattal arra, hogy a GYES-en lévő nők számára vannak-e olyan programok, vagy tudásmegújító tanfolyamok, az informatikai társadalomhoz való csatlakozás megtámogatása, mely nagyban segítené, megkönnyítené a munkaerőpiacra történő visszatérésüket.

A településen található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra. Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön foglalkoztatást segítő és képzési programok nem kerültek megszervezésre.

e) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Községünkben az alacsony végzettség miatt kifejezetten a nőket – mint célcsoportot – nem éri hátrányos megkülönböztetés az elhelyezkedés lehetőségeit tekintve.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

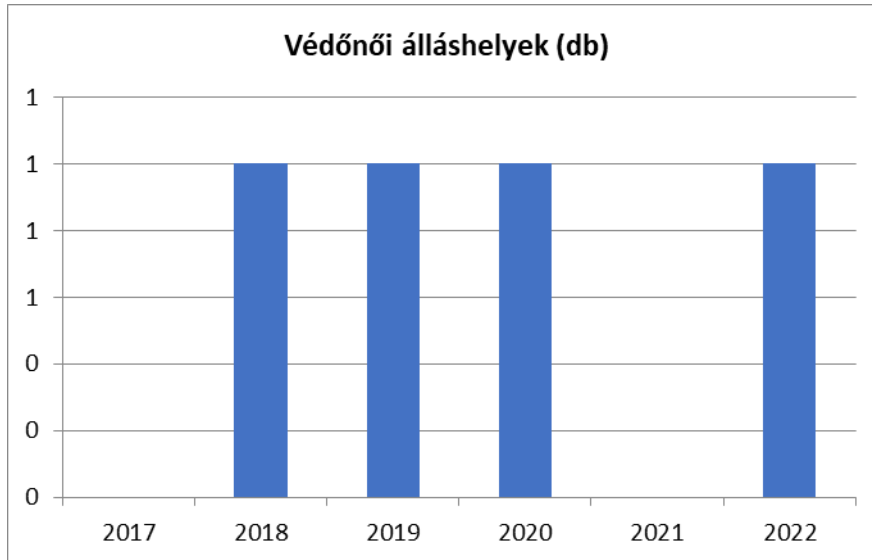
Településünkön a foglalkoztatás terén hátrányos megkülönböztetés a nőket – mint célcsoportot – nem éri.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő

2017	1	42	42
2018	1	38	38
2019	1	34	34
2020	1	37	37
2021	1	36	36
2022	1	45	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön bölcsőde, családi napközi nem működik. Az óvoda 3 éves kortól biztosít férőhelyet a gyermekek számára. A bölcsődei ellátást a járási székhelyen, Bélapátfalván vehetik igénybe azok az anyák, akik a gyermek 3 éves kora előtt kívánnak elhelyezkedni.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Településünkön az elmúlt években egyre több gyermek született. Ennek következtében a védőnőre jutó gyermekek száma növekvő tendenciát mutat.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk, Önkormányzatunk azonban nem rendelkezik rendőrségi és bírósági számszerű adattal arról, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településünkön, amely nem jelenti azt, hogy nem fordul elő, csak az érintett nem szívesen beszél róla. Természetesen ezen körülményeket nem lehet figyelmen kívül hagyni, szigorúan fel kell lépni ellene, így akit ilyen atrocitás ér, a Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatóhoz fordulhat, illetve rendőrségi feljelentést lehet tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen nem, de 30 km-en belüli körzetében anyaothton, családok átmeneti otthona található, amely igénybe vehető a krízishelyzetbe kerülő nők számára.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Községünkben a nők egyre nagyobb szerepet vállalnak, és egyre nagyobb szerephez jutnak a közéletben. Képviselőtestületünk tagjai között nagyobb arányban vannak jelen nők, továbbá a jegyző, és 2012-től a polgármester is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Megállapítható, hogy településünkön a nőket nem érintik más célcsoportoknál fokozottabban olyan társadalmi problémák, amelyek női mivoltukra lennének visszavezethetők.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők munka világa történő visszatérése gyermekvállalást követően, elszigetelődés megakadályozása	Bölcsőde, programok szervezése

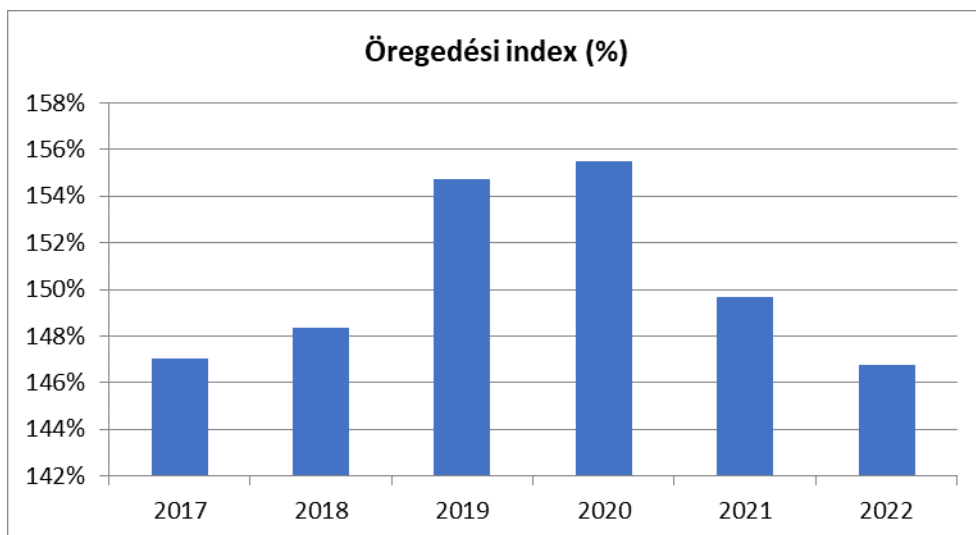
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Településünkön a 65 év feletti lakosság száma 2022 év végén 225 fő, ez az összlakosság közel 20 %-át jelenti. A születések száma sokkal elmarad a halálozások számától, községünk népessége előregedő tendenciát mutat. Az idősek nagy számban egyedül élők.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	225	153	147,06%
2018	227	153	148,37%
2019	229	148	154,73%
2020	227	146	155,48%
2021	229	153	149,67%
2022	226	154	146,75%

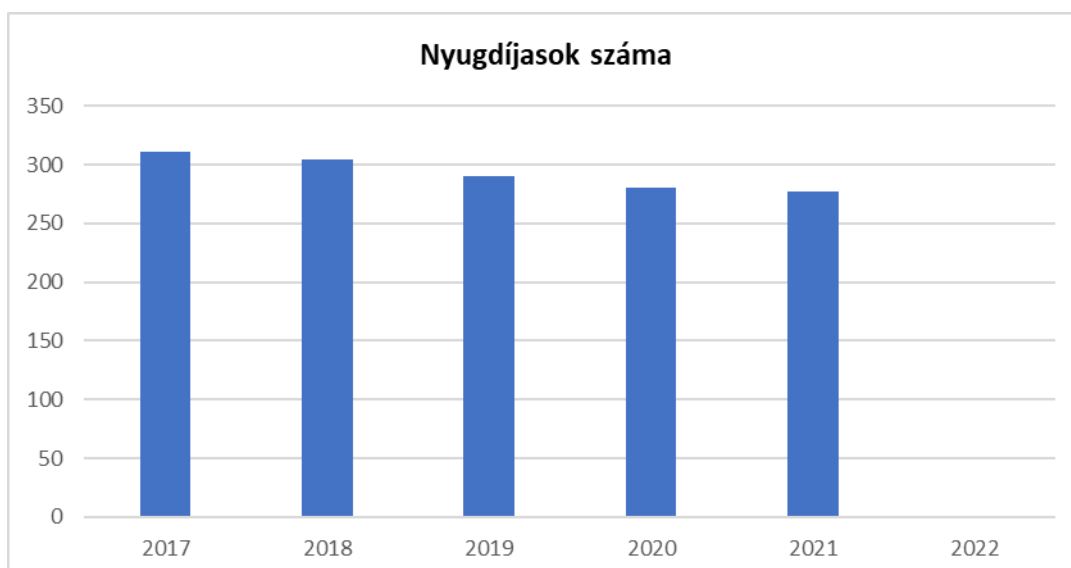
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

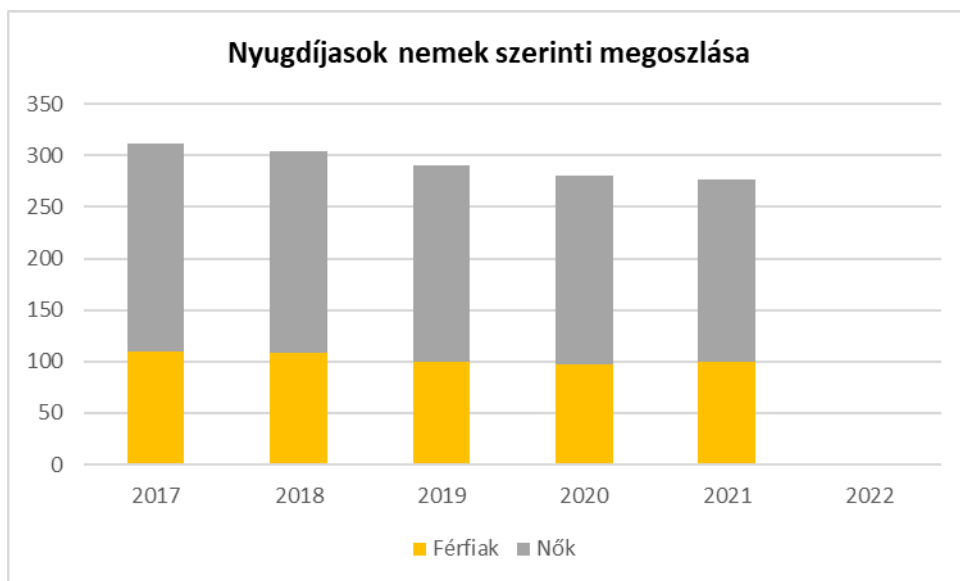

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	110	201	311
2018	108	196	304
2019	100	190	290
2020	97	183	280
2021	100	177	277
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar

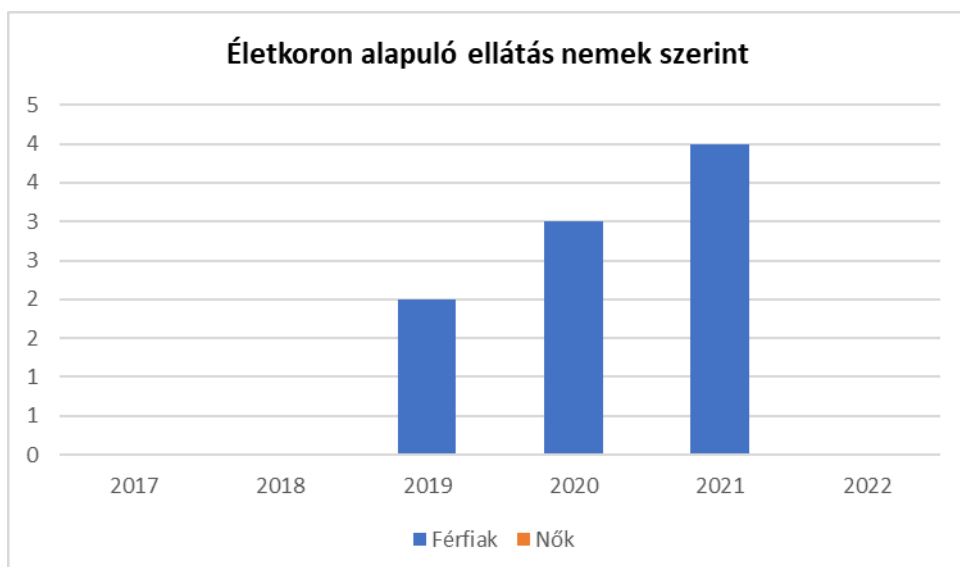

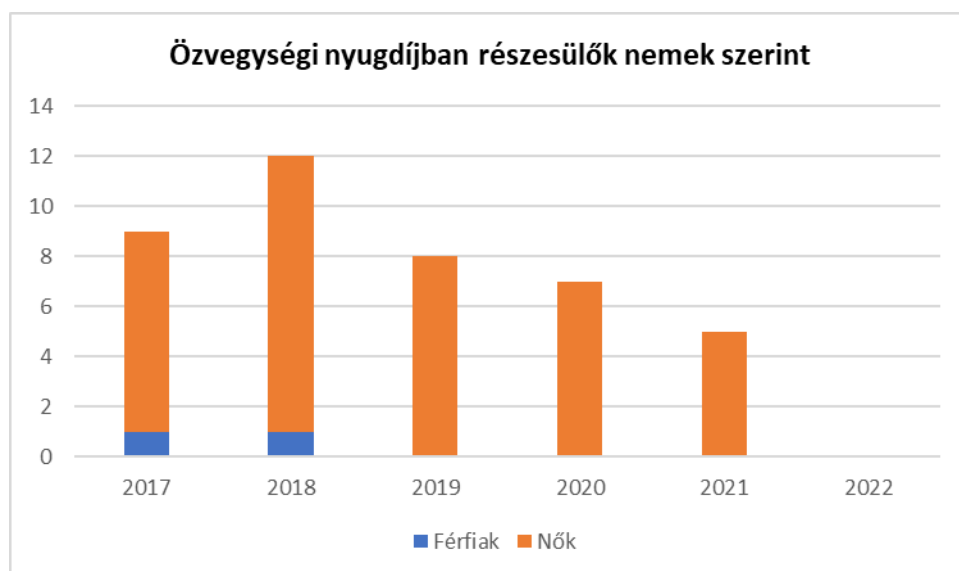
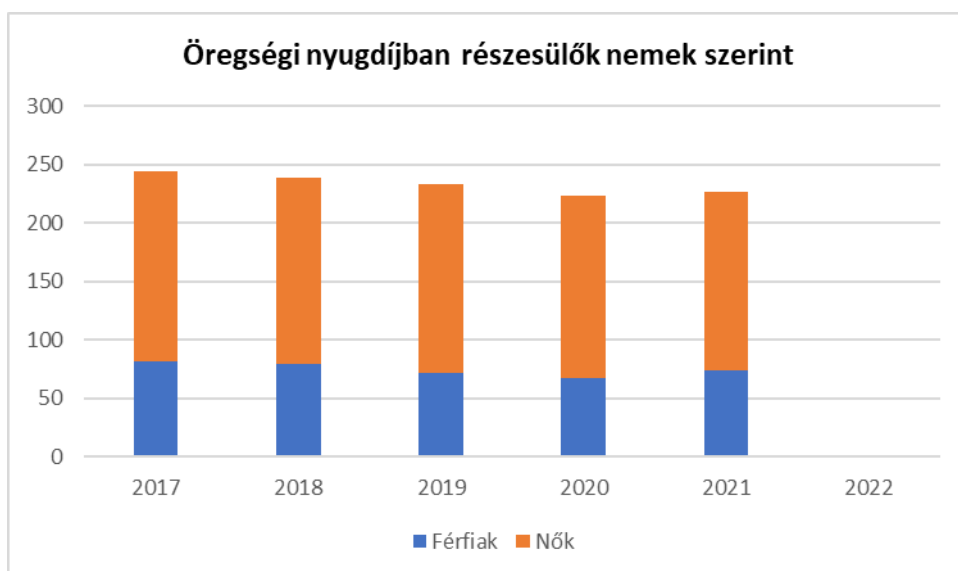

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	0	0	81	163	1	8	1
2018	0	0	79	160	1	11	1
2019	2	0	72	161	0	8	1
2020	3	0	67	156	0	7	1
2021	4	0	74	153	0	5	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSHTstar

Községünkben nagyszámú idős ember él. Esetükben gyakoriak a – jóhiszeműségüket kihasználó idegen elkövetők általi – trükkös lopások. Ennek visszaszorítás érdekében a helyi körzeti megbízott által eljuttatott szórólapok, figyelmeztető tábla, valamint telefonon történő személyes tájékoztatás útján az elmúlt években csökkent a községben az ilyen típusú bűnesetek száma. Fontos azonban a továbbiakban is az idősek felvilágosítása, rendszeres tájékoztatása, az óvatosságra való figyelmeztetése.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Településünkön nagy számban élnek alacsony nyugdíjból élő nyugdíjasok, ez főleg az egyedül élők helyzetét nehezíti. Az idősek azonban egészségi, illetve mentális állapotuknál fogva már nehezen vonhatók be foglalkoztatásba. Esetlegesen a 60-65 év közöttiek jöhetnek szóba foglalkoztatás terén, általában kézimunka házi bedolgozás, kiegészítőként, vagy időszakosan helyettesítő munkavállalóként történik foglalkoztatásuk.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	47	43	35	41	41	43
41-45 év (TS 042)	Fő	5	7	5	3	4	7
	%	10,64%	16,28%	14,29%	7,32%	9,76%	16,28%
46-50 év (TS 043)	Fő	6	6	3	4	4	2
	%	12,77%	13,95%	8,57%	9,76%	9,76%	4,65%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	0	4	4	4
	%	2,13%	2,33%	0,00%	9,76%	9,76%	9,30%
56-60 év (TS 045)	Fő	7	5	3	2	2	2
	%	14,89%	11,63%	8,57%	4,88%	4,88%	4,65%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	6	8	12	14	11
	%	6,38%	13,95%	22,86%	29,27%	34,15%	25,58%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Községünkben az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásához kapcsolódó programok nem kerültek megszervezésre. Foglalkoztatásuk inkább a helyi vállalkozóknál megoldott, kiegészítő munkaerőként való alkalmazásuk előfordul.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az idősebb korosztály – az általános, országos tendencia szerint – sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerőpiaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is sokkal előbb eléri őket. A közintézményekben, egyéb munkahelyeken inkább az – egyéb megélhetési forrással nem rendelkező – fiatalabb személyeket foglalkoztatják. Az is oka lehet a diszkriminációnak, hogy a fiatalabb munkaerő a foglalkoztató számára kevesebb bérköltséget jelent.

Településünkön a közmunkaprogramba való bevonással tudjuk segíteni az idősebb – de még aktív korú, és egészségi állapotát tekintve munkavégzésre alkalmas – munkavállalókat.

Elmondhatjuk, hogy életkoruk miatt a községben élő idősebb korú munkanélküli személyeket hátrányos megkülönböztetés nem éri a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Településünkön háziorvosi ellátás működik, valamint hétfégen és hétköznap ügyeleti ellátás vehető igénybe, amely a közeli megyeszékhelyen található. Az idős, beteg polgárok civil családsegítő szervezet útján részesülnek ellátásban, gondozásban, igény esetén. Szakorvosi szolgáltatás a járási székhelyen, illetve a megyeszékhelyen vehető igénybe. Az ide történő utazás sok esetben nehézséget jelent a mozgásukban már korlátozott, legyengült, különböző betegségekkel küzdő időseknek. A tömegközlekedéssel történő utazás szintén megpróbáltatást jelent, mivel a tömegközlekedési eszközre történő – le és felszállás szintén nehézkes, a tömegközlekedési eszközről a célállomáson történő leszállás után a szakorvosi ellátást nyújtó intézményt gyalogosan lehet megközelíteni, amely megerőltető az idős beteg emberek számára, még kíséreléssel is.

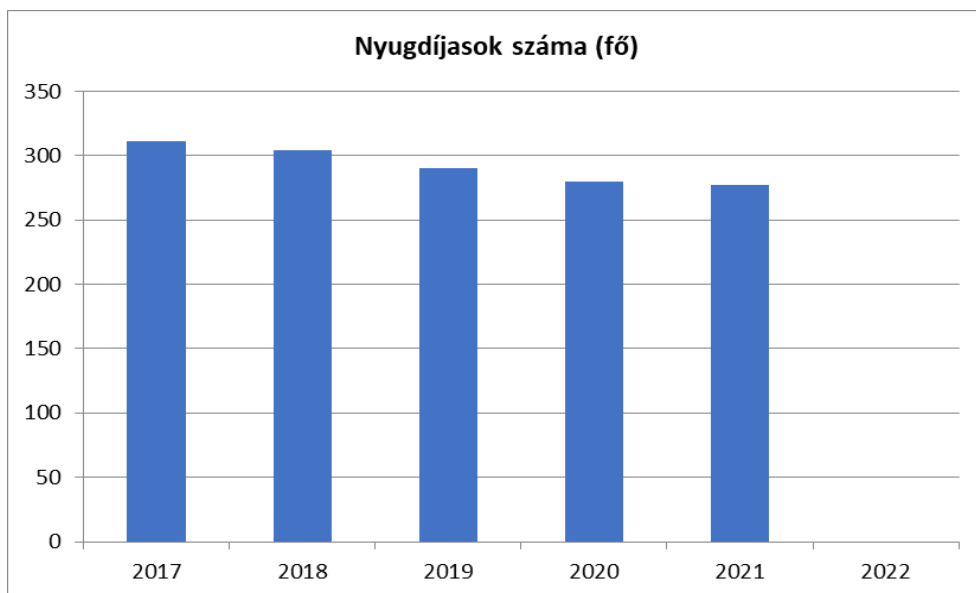
A Szilvásvárad Szociális Szolgáltató Központtal létrejött társulás keretein belül az idősek olyan szociális szolgáltatásokhoz is hozzájutnak, mint a szociális étkezés vagy a Központ munkatársai által nyújtott családsegítés, melyek keretein belül az időseknek az adminisztrációval, magánügyeikkel kapcsolatban is segítséget kapnak. Amennyiben igényük van rá, úgy az idősek a Központ székhelyén, Szilvásváradon nappali ellátást is igénybe vehetnek.

Településünkön a gyógyszerár hiánya miatt az önkormányzat átvette a gyógyszerek kiosztásának feladatát. A szilvásvárad gyógyszerár biztosítja a betegek számára a gyógyszereket. A háziorvosnál történő gyógyszer felírás után a megadott napokon és órákban átvehetik a betegek a gyógyszereiket az erre kijelölt gyógyszer szobában. Ezzel legfőképp az idősek esetében szeretnénk volna megkönnyíteni a gyógyszerhez való hozzájutást, de minden csoport számára könnyebbséget biztosítunk ezzel, ugyanis sokaknak nincs arra lehetőségük, hogy messzebb utazzanak a gyógyszereik miatt.

Az önkormányzat az idősek és rászorulóik részére szociális tűzifa támogatást nyújt 2020. óta.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma <i>(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)</i>			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	110	201	311
2018	108	196	304
2019	100	190	290
2020	97	183	280
2021	100	177	277
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

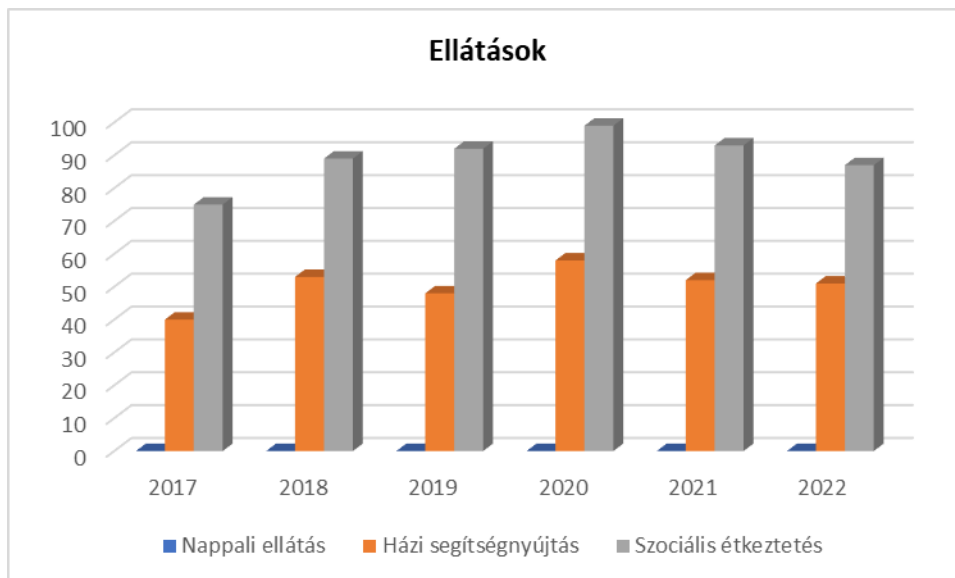

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	225	0	40	75
2018	227	0	53	89
2019	229	0	48	92
2020	227	0	58	99
2021	229	0	52	93
2022	226	0	51	87

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Községünkben színház, mozi nem működik, nyugdíjasklub nincs, kulturális programok a településen ritkán szerveződnek az idősek számára. Az aktívabb, lelkesebb időskorú asszonyok a faluközösség létrehozásával lendítették fel az idősebb korosztály kulturális életét a településen. Azonban az idősek nagy része semmiféle programon, kulturális eseményen nem vesz részt, ez nagy mértékben növeli az elmagányosodás, lelki bezárkózás, megtörés veszélyét.

c) idősek informatikai jártassága;

Községünkben egyre inkább nő azoknak az időskorúaknak a száma, akik bizonyos informatikai jártassággal rendelkeznek, illetve nagyobb jártasságra való igényüket fejezik ki az informatika terén. Ennek legfőbb motivációja az, hogy a távolabb élő gyermekeikkel, családtagjaikkal, régen nem látott ismerőseikkel a mindennapi kapcsolattartásuk megvalósulhasson, az internet (skype, közösségi oldalak) útján.

d) a generációk közötti programok.

Sok idős részt vesz az unokák nevelésében. Az oktatási intézmények szünidejét sok gyermek tölti a nagyszülőknél. Rendezvényeinken mindig biztosított az idősebb korosztály, valamint a gyermekek megfelelő szórakoztatása, akár közös programokkal. A település minden évben megtartja az Idősek napját, melyre azok hivatalosak, akik betöltötték a 65. életévüket. Programokkal, apró ajándékokkal, ebéddel kedveskednek nekik. Minden évben megrendezésre kerül ősszel a Krumplifesztivál, nyáron a Falunap, télen a karácsonyi vásár, ahol minden korosztály jelen van, ezáltal az idősek és a fiatalabb generáció kicsit közelebb kerülhet egymáshoz.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön konkrétan az idősebb korosztályt célzó program az évente megrendezésre kerülő „Idősek napja”. Ezt műsoros, vacsorás est keretében rendezzük meg, a kulturális műsort helyi általános iskolások adják elő, esetenként vendégművész meghívásával kedveskedünk az

időseknek. A vacsorát követően pedig multság veszi kezdetét, amelyen az idősebb korosztály hangulatos élőzenei előadásban a számára kedves zeneszámokat hallgathatja, a mozgékonyabbak pedig táncolhatnak.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Idősek klubja, programok

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben, vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember volt Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékossgátípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %.

A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérültek a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékossgában szenvedők aránya.

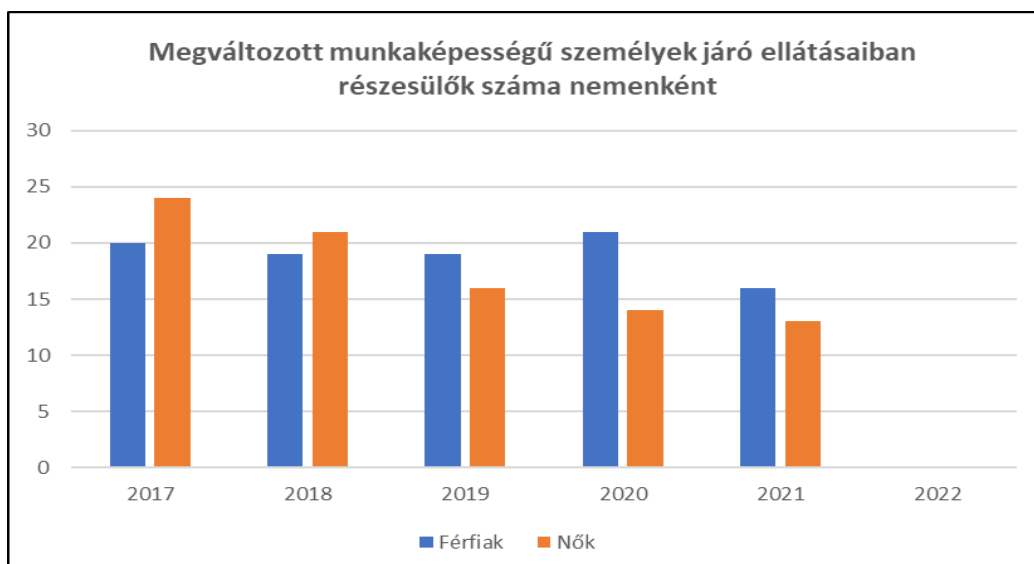
Itt fontos megemlíteni a megváltozott munkaképességű személy fogalmat: a rehabilitációs hatóság vagy jogelődjei által végzett hatályos minősítés alapján

- akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű,
- aki legalább 40 százalékos egészségkárosodással rendelkezik, az erről szóló szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás, hatósági bizonyítvány, minősítés időbeli hatálya alatt,
- akinek a munkaképesség csökkenése 50-100 százalékos mértékű, az erről szóló szakvélemény időbeli hatálya alatt, vagy
- rokkantsági ellátásban részesül.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	20	24	44
2018	19	21	40
2019	19	16	35
2020	21	14	35
2021	16	13	29
2022	n.a.	n.a.	-

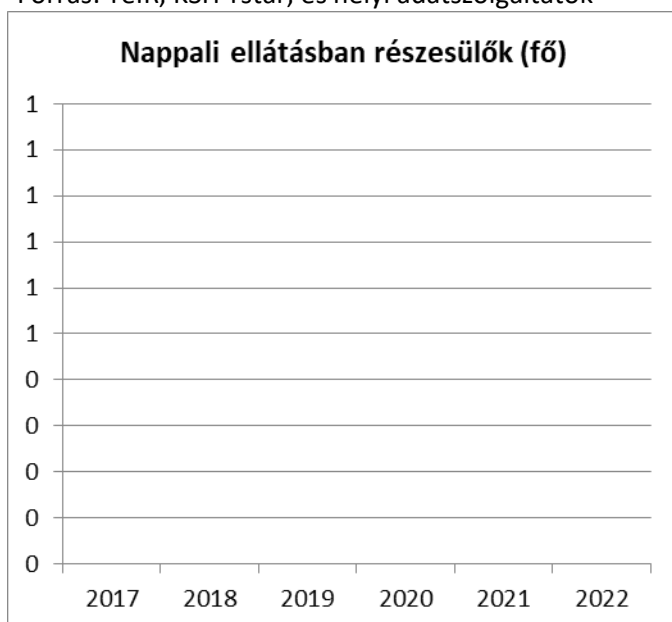
Forrás: TeIR, KSH Tstar

**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő
fogyatékkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településünkön kevés számban vannak jelen fogyatékossgal élők, előfordul látás-, hallás-, illetve enyhe értelmi fogyatékkal élő személy. Az önkormányzat nem tud a megváltozott munkaképességűek számára munkalehetőséget biztosítani.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A tartós egészségügyi problémával, valamint fogyatékkal élő emberek munkaerőpiaci lehetőségei erősen behatároltak. Sajnálatos módon az önkormányzat nem tud a megváltozott munkaképességűek számára munkalehetőséget biztosítani.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A településünkön nincsen olyan szervezet, amely a fogyatékkal élők foglalkoztatásában részt vesz. A Járasszékhely Bélapátfalva településen működő Bélapátfalvai Idősek Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete foglalkoztat balatoni lakosokat akik tartós egészségügyi problémákkal illetve fogyatékossgal élnek.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Községünkben ilyen programok nem kerültek megszervezésre.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek kivétel nélkül részesülnek fogyatékossgai ellátásban, illetve a kiskorú gyermekek emelt összegű családi pótlékban.

Az ápolásra szoruló fogyatékkal élők hozzátartozói alanyi jogon jogosultak ápolási díjra, akik ezt igényelték, azok az ellátásban részesülnek is, biztosítva ezáltal a fogyatékkal élő hozzátartozójuk ápolását, gondozását. Ezen kívül az önkormányzat egyéb ellátást nem biztosít a fogyatékkal élők részére.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A fogyatékossgal élő az egészségügyi alapellátást a felnőtt háziiorvosi körzetben vehetik igénybe. Ennek keretében történik vizsgálatuk, egészségi állapotuk ellenőrzése, szükség esetén szakorvosi, vagy fekvőbeteg gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalásuk.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati tulajdonban lévő épületek közül a felújított polgármesteri hivatal rendelkezik mozgáskorlátozottak részére mosdóval. A polgármesteri hivatal épülete akadálymentesített. A művelődési ház, illetve a konditerem is akadálymentesített.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;**

Községünkben a fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség hiányos. A civil szférában egyes élelmiszer-üzletek kerültek akadálymentesítésre a mozgásukban korlátozottak részére, illetve a postahivatal. A templom akadálymentesítése nem valósult meg.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;**

Mivel a fogyatékkal élők a településen nem kerülnek foglalkoztatásra, így az épületek – mint munkahelyek – akadálymentesítése nem valósult meg.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;**

Településünkön a pihenőpark akadálymentesítése megoldott a mozgáskorlátozottak részére.

- f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye stb.);**

Településünk nem rendelkezik fogyatékosok nappali intézményével.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).**

A fogyatékkal élő nagykorú személyek részére az államkincstár fogyatékosági támogatást folyósít, egyéb hátránykompenzáló juttatás és szolgáltatás községünkben nem jellemző.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékkal élők csekély számából adódóan, nincsen a településen fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó program.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem rendelkezünk erre vonatkozó adattal.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés (utcák, terek, épületek, tömegközlekedés)	Pályázati lehetőség felkutatása az akadálymentesítés szélesebb körben történő megvalósítása céljából

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elszegényedés	Szélesebb körű munkahely teremtés, további települési támogatások

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);**

Községünkben nagy mértékű felelősségvállalás és összefogás tapasztalható az önkormányzat, egyes intézményei (gyermekjóléti szolgálat, óvoda, iskola, védőnői szolgálat), a vállalkozás formájában működő háziorvosi szolgálat, a településen jelen lévő – házi segítségnyújtást végző – egyházi szervezet, és a rendőrség részéről.

A napi rendszeres munkakapcsolat, illetve kapcsolattartás eredményeképpen megvalósul településünkön a hátrányos helyzetben lévő csoportok felemelése, segítségnyújtás a helyzetükből adódó nehézségek megoldása terén.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;**

Településünkön nemzetiségi önkormányzat 2019-ben alakult, a Balatoni Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Ez a kisebbségi szerveződés nagyon sok segítséget nyújt például rendezvények szervezése, megvalósítása esetében. Önkormányzatunk jó partneri kapcsolatot alakított ki a házi segítségnyújtást végző egyházi szervezettel, amelynek munkatársait lehetőségünk szerint támogatjuk munkavégzésükben.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;**

Önkormányzatunk másik két önkormányzattal közös hivatal alapított.

Településünkön az óvodai ellátásról 2018. szeptember 1 napjától az egyház gondoskodik.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Balatoni Roma Nemzetiségi Önkormányzat esélyegyenlőségi tevékenysége nagyon meghatározó, különösen a romák, hátrányos helyzetű gyermekek célcsoportja esetében. Sok esetben osztanak ki adományokat a rászoruló családoknak, illetve gyermekeknek. Támogatják az önkormányzati rendezvényeket, így minden célcsoportra irányul a tevékenységük.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településünkön működő civil szervezetek tevékenysége egységes a település összlakosságát érintően, figyelembe véve az egyedi igényeket is.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Településünkön nincsen partnerség ezen szereplők között.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága
--

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség, Alacsony iskolázottság	Munkahelyteremtés, közmunkaprogram, Képzések
Gyermekek	Szabadidős programok hiánya, Családok rossz anyagi helyzete, Bölcsőde hiánya	Pályázatok felkutatása, 16-25 éves diákok részére önkormányzatnál diákmunka, Bölcsőde nyitása
Idősek	Elmagányosodás	Programok szervezése idősek részére
Nők	Nincsen a nőknek korai munkába állás lehetősége gyermekvállalást követően	Programok szervezése
Fogyatékkal élők	Épületek nem akadálymentesek	Akadálymentesítés
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Egyes közszolgáltatások hiánya, elszegényedés	Helyiség bérbeadása szolgáltatók részére, Szélesebb körű munkahely teremtés, további települési támogatások

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romáknak nem kell hátrányos helyzetűnek érezniük magukat származásuk miatt, ahol kisebbségként is egyenlők a település minden - nem roma származású – lakosával.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők emberhez méltó körülmények között élhessenek, létbiztonságuk ne kerüljön veszélybe semmilyen okból kifolyólag.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek, felnövekvő nemzedékünk számára az egészséges életmód megvalósítását és életformává tételét, az egészséges környezet megőrzését, testi-lelki-szellemi fejlődésük elősegítését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök biztonságára, mind létfenntartásuk, mind a közbiztonság terén, mindent megteszünk annak érdekében, hogy azok, akik megteremtették számunkra az élhető környezetünket, méltóságban és szeretettel övezve öregedjenek meg közöttünk.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a velük szembeni erőszak elleni fellépést a rendelkezésre álló minden eszköz igénybevételével, valamint az egyenlő esélyeik megtartását a hétköznapi élet, munka, család, gyermekvállalás, szabadidő eltöltése terén.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életviszonyainak megkönnyítésére, közösségi életben való részvételükre, a fogyatékoságukból adódó életvitelbeni akadályok csökkentésére, megszüntetésére, hogy egyenrangú résztvevőivé válhassanak faluközösségünknek.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Elszegényedés csökkentése	Munkanélküliség jelenléte, kevés munkalehetőség	Az elszegényedés csökkentése településen, egyszerűbb munkavállalási lehetőségek teremtése, több munkahely létesítése	Jogszabályi keret, költségvetés, EU Stratégiák, országos Stratégiák	Új Roma Stratégia(2019-2030) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Több munkahely létesítése, több települési támogatás	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap) Nincs elvégezve	Új munkahelyek száma, munkanélküliek arányának csökkenése	Pályázati erőforrások, költségvetés, civil szervezetek, vállalkozások	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Az alacsony iskolázottságú munkanélküliek képzése, szakmához segítése, munkanélküliség számának csökkentése	A településen élő aktív korúak körében magas az alacsony iskolázottságú személy valamint magas munkanélküliség aránya	Közfoglalkoztatás további fenntartása. Célcsoport tájékoztatása képzési, átképzési lehetőségekről, pályaaorientációs tanácsadás. Iskolai végzettséggel rendelkezők szakképesítésének növelése, közfoglalkoztatás, képzés. Munkanélküliek számának csökkenése.	Jogszabályi keret, költségvetés, EU Stratégiák, országos Stratégiák, Országos Közfoglalkoztatási Program	Új Roma Stratégia(2019-2030)	Szükséglet és igényfelmérés, Eszköz és erőforrás felmérés, Tanácsadás, célcsoport elérése, tájékoztatás, Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, Közfoglalkoztatás, képzés. Munkaerő piaci integráció elősegítése, Munkahelyek önálló teremtése.	Polgármester	2024. 12. 31. (kedd) Nincs elvégezve	Munkaszerződések száma, TeIR KSH, Önkormányzati adatok	Pályázati, önkormányzati, külső erőforrás, hivatali humán erőforrások	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szabadidős programok szervezése	A községünkben élő gyermekek nagyobb településeken, városokban élő gyermekekhez képest kevesebb kulturális, szabadidős programokon	A szabadidő tartalmas eltöltése, közterületen céltalan csoportosulás visszaszorítása	Jogszabályi keret, költségvetés, EU Stratégiák, országos Stratégiák	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Programok szervezése, a nagyobb városokban történő utaztatása kulturális programokra, szünidei programok, kézműves	Polgármester, óvodavezető	2024. 12. 31. (kedd) Nincs elvégezve	Programokon résztvevők aránya	önkormányzati, hivatali dolgozók, polgármester, óvodavezető, gyerekek, szülők	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns

		vesznek részt				foglalkozások						
2	Nyári diákmunka biztosítása a 16-25 éves fiatalok körében	Az alacsonyabb jövedelmű családokban élő 16-25 éves tanulói hallgatói jogviszonyban álló fiatalok sokszor nehéz anyagi körülmények között nőnek fel, ezzel pedig hátrány érheti őket a középiskolai és főiskolai tanulmányaikat illetően	El kívánjuk érni, hogy az alacsonyabb jövedelmű családokban élő 16-25 éves tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatalok - a nyári időszakot hasznosan eltöltve, a család anyagi terheit enyhítve - diákmunka keretében pénzhez jussanak, biztosítva ezzel önmaguk számára az esetleges szabadidős, szórakozási igényeik, lehetőségeik fedezetét, illetve a tanévkezdési kiadásokhoz való hozzájárulást		Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Diákmunkára jelentkező fiatalok részére feladatok a felállítása, a munkavégzéshez szükséges eszközök, helyiség biztosítása	Polgármester	2024. 12. 31. (kedd) Nincs elvégezve	Lakossági visszajelzések, illetve a résztvevők számának felmérése, az elvégzett munka eredményességének megvalósulásának feltérképezése	önkormányzati, hivatali dolgozók, polgármester, gyerekek, szülők	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
3	Bölcsőde nyitása	Több kisgyermekes család költözött a településre, igény van bölcsőde nyitására	Bölcsődei szolgáltatásokhoz való hozzáférés helyben	Jogsabályi keret, költségvetés, EU stratégiák, országos stratégiák	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Pályázat útján bölcsőde nyitása	Polgármester, óvodavezető	2028. 12. 31. (vasárnap) Nincs elvégezve	Bölcsődei férőhelyek száma	Pályázati erőforrás, önkormányzati, hivatali dolgozók, polgármester, gyerekek, szülők	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők elmagányosodásának háttérbe szorulásának megelőzése, munka világába történő visszasegítése	A nők gyermekvállalást követően az otthon töltött időszakban elszigetelődnek, nehezen tudnak a munka világába visszatérni	A nők munkába állását gátló tényezők feltérképezése. Munkaerőpiac igényeire épülő átképzésekkel a munkába állás megindul, a gyermekelhelyezés célirányos beavatkozások által biztosítottá válik.	Jogsabályi keret, költségvetés, EU stratégiák, országos stratégiák	„A nők szerepének erősítése családban és társadalomban” (2021–2030)	Közös programok szervezése, a feladatok megfogalmazása, tanfolyamok, képzések feltérképezése	Polgármester, Szociális Szolgáltató Központ vezetője	2025. 12. 31. (szerda) Nincs elvégezve	Programok száma, tanfolyamok száma, munka világába visszatért nők száma	önkormányzat, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, vállalkozások, civilek, pályázati források, hivatali humán erőforrások	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősek elmagányosodásának megakadályozása	Azáltal, hogy az idősek egyedül vannak otthon, nincsenek településen programok, fennáll	Cél, az időskorú lakosság részvételi aránya emelkedjen a programokon. Rendszeres	Jogsabályi keret, költségvetés, EU stratégiák, országos stratégiák	Idősügyi Nemzeti Stratégia, (2023-2024)	Az időskorú lakosság igényének felmérése, majd az igényelt programok megszervezése	Polgármester	2024. 12. 31. (kedd) Nincs elvégezve	Programok száma, résztvevők száma	Pályázati források, költségvetés, önkormányzati és hivatali humán erőforrások, házi	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns

		annak a veszélye, hogy az idősök elmagányosodnak	tájékoztatással a programokról több kommunikációs csatornán az életkornak megfelelő ajánlásokkal.							gondozók		
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	----------	--	--

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Fogyatékossgal élők mindennapi életvitelének megkönnyítése	Akadálymentes ingatlanok, közintézmények alacsony számának növelése	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés. A fogyatékkal élők egyenlő hozzáféréseinek biztosítása, megkönnyítése A szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése	Jogsabályi keret, költségvetés, EU Program (2015-2025)	Országos Fogyatékossgügyi Program (2015-2025)	Ingatlanok akadálymentesítése	Polgármester	2025. 12. 31. (szerda) Nincs elvégezve		Önkormányzati és hivatali humán erőforrások, pályázati források, költségvetés, civil szervezetek, vállalkozások	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
---	--	---	--	--	---	-------------------------------	--------------	---	--	---	--	--------------

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

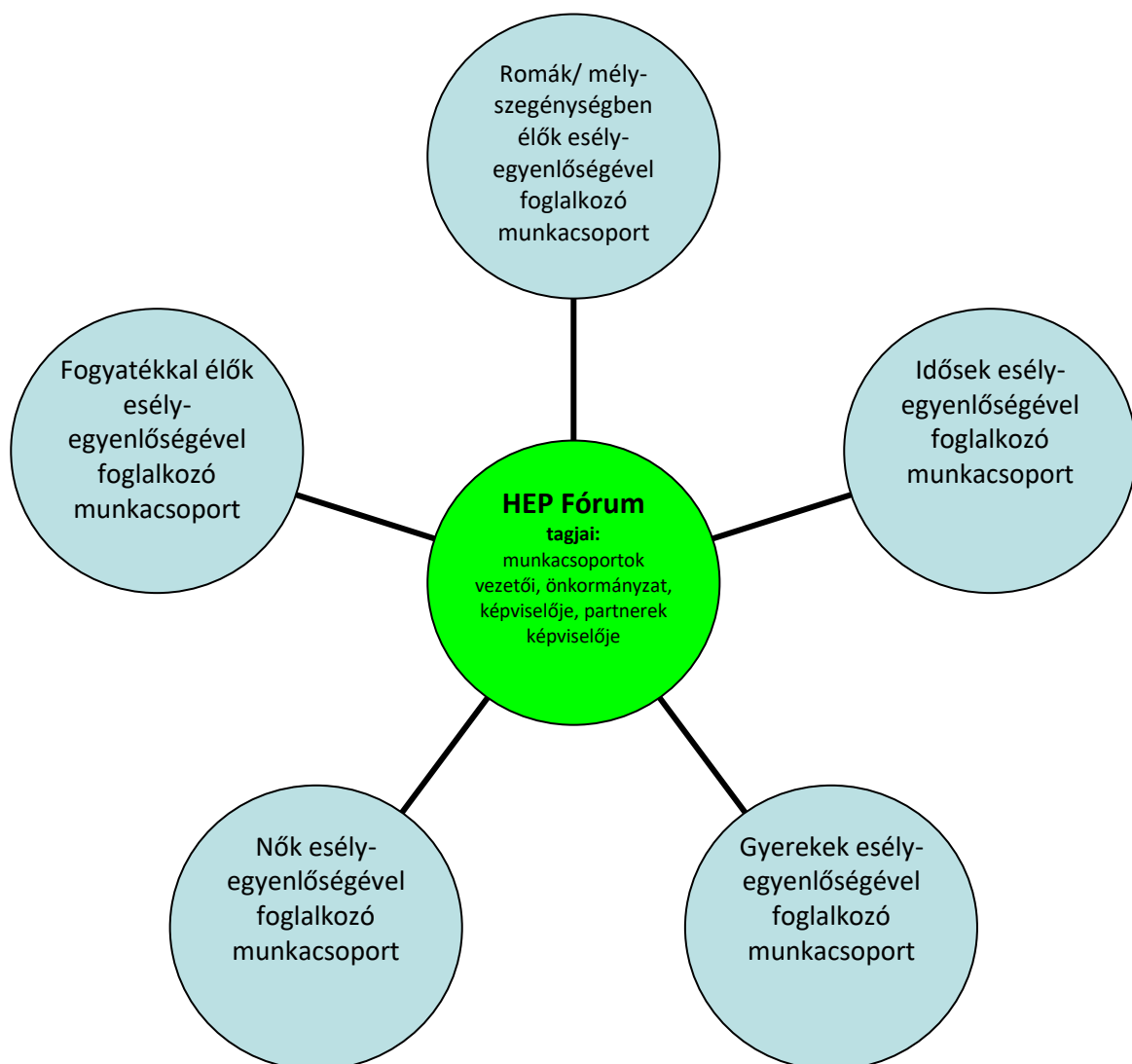
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

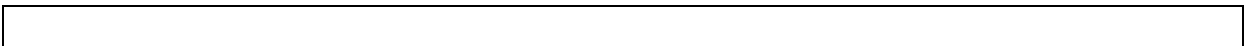
Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Balaton község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Balaton község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **39/2023. (XI.23.)** számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum 2023. 11. 23.

Aláírás

BALATON KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

3347 Balaton, Köztársaság tér 5.

Telefon : 36/493-072; e-mail: ph@balatonkozseg.hu; web: www.balatonkozseg.hu

KIVONAT

Balaton Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2023.november 23. napján megtartott rendkívüli ülésének jegyzőkönyvéből

Balaton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 39/2023. (XI.23.) határozata a Balaton Községi Önkormányzat 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

Balaton Község Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a Balaton Községi Önkormányzat 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját, amely a jegyzőkönyv 1. számú mellékletét képezi.

Felelős: polgármester, jegyző
Határidő: 2023. december 31.

Balaton, 2023. november 23.

Udzeliné Murányi Enikő sk.
polgármester

Kormosné Kovács Anikó sk.
jegyző

A kivonat hiteles:
Balaton, 2023. december 18.

Kormosné Kovács Anikó

Kormosné Kovács Anikó
jegyző

